БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 96 (7096)
АПРЕЛИИН 23
СУББОТО
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

Советскэ арад, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн Коммунистическэ партиие, Советскэ гүрэниие байгуулагша, тэрээнэй агууехэ, сэсэн мэргэн вождь Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойе үргэнөөр тэмдэглэжэ байна.

Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай агууехэ, илагдашагүй туг мандаха болтогой!

Ленинизм мандаха болтогой!

Ленинизмын сурталай илан мандалга

оветскэ арад, бүхы прогрессивнэ түрэлтэн Коммунистическэ пар-, Советскэ гүрэниие байлагша, тэрээнэй агууехэ, сэсэн гэн вождь Владимир Ильич Леэй түрэһөөр наян табан жэлэй мүнөөдэр тэмдэглэжэ байна.

үхы оронуудай ажалшад өөһэгөө хүсэл найдабариие, эрмэлые Ленинэй нэрэтэй холбон, тээрые гүн ехэ дуратайгаар, бүхы нүүд дээрэ нэрлэнэ. Агууехэ инэй арюун шэнжэ түхэл олон лион жиирэй хүнүүдэй сэдьхэл р байжа, эб найрамдалай ба лтэ һайхан ерээдүйн түлөө тэмэ тэдэниие зоригжуулна. Коммутическэ общество байгуулгада соскэ хүнүүдэй туйлаһан бүхэдэлн-түүхэтэ илалтануудые манай оной арадууд Ленинэй нэрэтэй, тээй һургаалтай холбоно.

өөрынгөө революционно ажалулгын эгээн эхиһээ хойшо ин болбол арадта, хүдэлмэрии ангиин сүлөөлхы үүргэ шадаба хизааргүйгөөр этигэһэн юм. хадаа түүхын шэнэ эрхэ байда марксизмые хүгжөөн баяжа, хүдэлмэришэн ангиие солистическэ революциин шэнэ ёор, ангиин тэмсэлэй стратеги тактикаар зэбсэглээ. Ленин хүмэришэн ангиин марксистска шалхы партиие, коммунистнуу партиие байгуулжа, тэрэнь ита засагта, помещигүүд болон жуазида эсэргүү тэмсэлдэ ажал арадые ударидаа.

Ленинэй хүтэлбэри доро Коммутическэ парти дайшалхы алдарта аар ябажа ерэһэн, ангиин агуутулалдаануудай гал дүлэн дун хатуужаһан, Октябрьска револин илалтада, дэлхэй дээрэ хүмэришэд болон таряашадай түшын социалистическэ гүрэниие гуулгада манай ороной арадуу хүргэһэн байна.

. Советскэ гүрэниие байгуулжа лхэ, тиин бүхэдэлхэйн түүхын э саг үеые, бүхы капиталистиче оронууд доторхи дарлагдаһан ааа хаанагүй шэнэ ажабайдал шэ, буржуазиие илаха илалта тээ пролетариадай диктатура тээшэ, италай дарлалтаһаа, империалистическэ дайнуудһаа хүн түрэлтэ е сүлөөлгэ тээшэ ошожо ябаа э ангиин ээзрхэн зонхилхо саг е эхилхэ зол хубитай байһандаа ээр омогорхохо эрхэтэйбди, орхоношьебди», — гэжэ Ленин даг һэн.

. И. Ленин Советскэ гүрэниие гуулха, бэхижүүлхэ хэрэгые сэударидаһан юм. Тэрэ хадаа ма орон дотор социалистическэ обтво байгуулгын гениальна түсэб һоһон, социализмын түлөө агуу тэмсэлдэ парти болон арадые гжуулһан байна.

атарлиг хүдэлмэришэн анги тагшадтай нягта холбоотой ябажа, мунистическэ партиин, И. В. лин түрүүтэй тэрээнэй Центьна Комитедэй хүтэлбэреэр агуу Ленинэй уридшалан заажа үгэюмэнүүдые бодотоор бэелүүлээ. ай орон гээгдэлһээ түүхэтэ бо болзор соо гаража, түрүү, хү түгэс индустриально-колхозно циалистическэ гүрэн болоо.

оветскэ ороной ажалшад социалистическэ общество байгуулгые түжэ, коммунизмда дамжан орол зорюулагдаһан асари ехэ шэнэ илгонуудые мүнөө бэелүүлжэ на. Энэ агууехэ зорилгодоо хү замнай ленинскэ зориг бадаруу һургаалаар гэрэлтүүлэгдэнэ.

оциалистическэ экономико болон ьтурые саашадань хүгжөөхэ, ма гүрэнэй хүсэ шадалые бэхилхэ талаар советскэ арадай дайы зорилгонууд Майн Нэгэндэ рюулагдан толилогдоһон, КПСС-ЦК-гэй Уряанууд дотор эли тоо харуулагдаа. Центральна Коет болбол Коммунистическэ парболон советскэ правительствые рон бүри нягтаар жатсагты, коммунистическэ общество байгуулгада дынгөө бүхы хүсые, творческо ые элсүүлэгты гэжэ бүхы ажалые уряална.

ашинна томо индустриие бүхы эгээр хүгжөөхэ, ороноо электрификацилха тухай Ленинэй заание хүтэлбэри болгон, парти бол арадай бүхы ажахые хүгжөөл арадай материальна ба куль ажабайдалые һайжаруулгын, ай Эхэ ороной хүсэ шадалые, ргүй байдалые бэхижүүлгын үн һуури—хүндэ промышленые саашадаа түргэнөөр ургуулхын түлөө тэмсэлдэ үргэн ниитэ ажалшадые элсүүлнэ.

Хүдөө ажахые эрид дэбжээхэ, орооһо таряа үйлэдбэрилгые ойрын жэлнүүдэй туршада жэл соо арбан миллиард пүүдһээ доошо бэшээр, малажалай гол шухала продуктнуудые хоёр — хоёр хахад дахинһаа доошо бэшээр ехэдхэхэ гэжэ партиин табиһан зорилгые дүүргэхэ гээшэ бүгэдэарадай хэрэг мүн. Энэ зорилгые бэелүүлгэдэ парти хүдөө ажахын ажалшадай бүхы хүсые элсүүлнэ.

СССР-эй хүдэлмэришэн анги ба колхозно таряашадай эбдэршэгүй нягта холбоон, арадуудай ахадүүгэй хани барисаан хадаа советскэ гүрэнэй хүсэ шадалай агууехэ ба баргадашагүй булаг, манай Эхэ ороной коммунизм тээшэ амжалтатайгаар дабшалгын эшэ үндэһэн мүн. Коммунистическэ парти агууехэ Ленинэй заабаринуудые нангинаар бэелүүлэн, манай олонациональна Эхэ ороной хүдэлмэришэд ба таряашадай хани ёһоор харилсан ажаллалгые хүгжөөнэ, бүхы советскэ арадай моральна ба политическэ нэгэдэлые бэхижүүлнэ.

Ленинэй һургаал дэлхэйн түүхын бүхы ябасада хүсэтэ нүлөө үзүүлнэ, энэ һургаал обществые революционно ёһоор шэнэдхэн хубилгаха агууехэ хүсэн болонхой. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай һүүлээр демократиин ба социализмын уласхоорондын хүсэн түгэс лагериин бии болоод, ургажа ба амжалтатайгаар хүгжэжэ байһан ябадал хадаа ленинизмын бүгэдые илагша хүсэнэй шэнэ баримта мүн.

Европа ба Азидахи туйлай үргэн олон ажалшад социалистическэ ажабайдалай замаар хүгжэн һалбаржа ябана. Арбан жэлэй туршада Польша, Чехословаки, Румыни, Болгари болон Албанида арадай-демократическа байгуулалтын мандажа байһан ябадал, Германска Демократическа Республикын амжалтанууд хадаа Европын олон миллион хүнүүдэй ажабайдалда социализм батаар нэбтэрэн орожо байна гэжэ эли тодоор, найдамтайгаар гэршэлжэ үгэнэ. Марксизм-ленинизмын һургаалаар зэбсэгжэһэн коммунистическэ болон хүдэлмэришэдэй партинууд өөһэдынгөө арадуудые социалистическэ общество байгуулгын замаар этигэлтэйгээр хүтэлбэрилжэ ябана.

Өөрынгөө алдарта коммунистическэ партяар хүтэлбэрилүүлһэн агууехэ хитад арад арадай-демократическа гүрэниие байгуулхын ба бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдээ бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалта туйлаа. Хитадай ажалшад түрүүшын табанжэлэй түсэбые бэелүүлхын түлөө, ороноо индустриализацилхын түлөө, социализмын үндэһэ һуури байгуулхын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байна. Хитад арадай амжалтанууд Азиин бүхы арадуудта туйлай ехэ удхашанартай юм.

Марксистско-ленинскэ үзэл сурталаар, хани барисаанай ба харилсан туһалалсалгын эбдэршэгүй холбоогоор нягтаар нэгэдэһэн социалистическэ хүсэн түгэс лагериин бии байһан ябадал хадаа дэлхэй дээрэхи хүсэнүүд үндэһөөрөө хубилжа, социализмынхинь ехэ болоо, капитализмынхинь һулараа гэжэ эли тодоор харуулна.

Түүхын ябасые гэдэргэнь татаха гэһэн империалистическэ хархисуудай али бүхы һэдэлгэнүүд хэзээшье бүтэхэгүй. Дэлхэйн шэнэ дайе һүжэрөөхэ гэһэн империалистнуудай түсэбүүд түбхын түрүүндэ капитализмда өөртэнь аюултай юм. **«Түрүүшын большевистскэ революци газар дээрэхи түрүүшын зуун миллион хүниие** империалистска дайнһаа, империалистска юртэмсэһөө сүлөөлөө. Удаадахи революцинууд тиимэ дайнуудһаа, тиимэ юртэмсэһөө бүхы хүн түрэлтэниие сүлөөлхэл» гэһэн Ленинэй сэсэн мэргэн үгэнүүдые сэрэгэй авантюрануудта дурлагшадта һануулхада үлүү болохогүй.

Демократиин ба социализмын агууехэ ехэ лагериин арадууд ерээдүй тээшээ этигэлтэйгээр харана, эб найрамдалай түлөө, өөһэдынгөө үнэн хэрэгэй илалтын түлөө шууд сэхээр, оролдосотойгоор тэмсэнэ.

Ленинэй зориг бадаруулагша һургаалаар зоригжоһон советскэ хүнүүд Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр урагшаа, коммунизмын илалта тээшэ дабшажа ябана.

Маркс—Энгельс—Ленин — Сталинай агууехэ, илагдашагүй туг мандаха болтогой!

Ленинизм мандаха болтогой!

(«Правдын» апрелиин 22-ой түрүү бэшэг).

В. И. Ленинэй түрэһэн нютагта

УЛЬЯНОВСК. Городой үйлсэ болон талмайнууд һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Тугууд, улаан ягаан бүдүүд дээрэ бэшэгдэһэн лозунгнууд, В. И. Ленинэй, парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй портредүүд хаа хаанагүй харагдана.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай заседанинууд эдэ үдэрнүүдтэ городой предприятинууд, эмхи зургаанууд болон һургуулинуудта боложо үнгэрөө. Хизаар ороноо шэнжэлхэ областной музейн эрдэмтэдэй соведэй заседани городой научна хүдэлмэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар болоо. Владимир Ильичын Симбирскдэ байһан үе тухай элидхэл тэрэ заседани дээрэ хэгдэһэн байна. Сталинска районой ажалшад гайхамшагта һайндэрые тэмдэглэхын тула өөрынгөө клубта суглараа. Энэ район үшөө һая байгуулагдаһан районуудай нэгэн юм. Түрүүшын үйлсэнүүдынь 10—12 жэлэй саада тээ байгуулагдажа эхилһэн байгаа.

В. И. Ленинэй ажабайдалда, мүн революционно ажал-ябуулгада зорюулагдаһан выставкэнүүд городской партийна библиотекэдэ, номой ордондо, хизаар ороноо шэнжэлхэ музейдэ, тэрэшэлэн городой бүхы 37 библиотекэнүүдтэ эмхидхэгдээ.

Областиин районуудһаа олон тоото делегаци Ленинэй ажаһууһан газарнуудые харахаяа ерэнэ. Богдашкинска, Инзенскэ, Вешкаймска, Карсунска районуудай МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, колхознигууд эндэ олооро ерээ.

(ТАСС).

Шушенска тосхондо

КРАСНОЯРСК. 1897 онһоо 1900 он болотор В. И. Ленинэй сүлэлгэдэ байһан Шушенска тосхондо ороной зүг бүхэнһөө олон тоото экскурсинууд болон ажалшад үдэр бүри ерэжэ байна. Тэдэнэр Ленинэй байһан газарнуудые ехээр һонирхон харана. Владимир Ильичын ажаһууһан гэр-музейдэ экскурсантнууд олооро ерэнэ. Шушенскадахи В. И. Ленинэй музейе, мүн Ленинэй байһан газарнуудые харахын тула һүүлэй хэдэхэн жэлэй турша соо эндэ 500 мянга гаран хүн ерэһэн байна.

Шушенска тосхон мүнөө танигдахаар бэшэ болоо. Өөрынгөө эгэшэ Мария Ильинична Ульяновада Шушенска тосхон тухай Ленин иигэжэ бэшээ һэн: «Энэ тосхон, ехэшэг тосхон юм. Хэдэ хэдэн үйлсэнүүдынь муухай, шорой тооһоор дарагдашанхай. Талын дунда байдаг энэ тосхониие тойроод сад, ургамал гэжэ юрэ үгы. Тосхоной захаар наг шэбхэ хаяатай байдаг. Тэрэ наг шэбхэ поли дээрэ гаргагдадаггүй, миин лэ тосхоной захада хаягдадаг юм... Тосхоной хажуугаар урдадаг Шушь горхон мүнөө бүри гүйхэн болошоо...».

Шушенска тосхон мүнөө районно центр болонхой. Үйлсэнүүдынь болбосон түхэлтэй болгогдожо, асфальтаар хушагдаа. Зунай сагта эндэ таримал модод ногоон набшаа дэлгээдэг юм. Эндэ дунда һургуули, гостиница, хүүгэдэй ясли болон магазинууд бии юм. Шушенскадахи хүдөө ажахын техникум олон тоото мэргэжэлтэдые бэлэдхэн гаргаа. Район соо 14 колхозууд-миллионернүүд бии болонхой. Шушь гол дээрэ мүнөө колхозно 4 гидроэлектростанци хүдэлнэ. Һаяар колхоз хоорондын хоёр ехэ гидроэлектростанцинууд хүдэлжэ эхилхэ байна.

(ТАСС).

Идейнэ агууехэ зэбсэг

Оломиллион ажалшад Ленинэй һургаал сурталаар хүмүүжүүлэгдээ, хүмүүжүүлэгдэжэшье байна. Агууехэ Октябриин һүүлээр В. И. Ленинэй 6.682 ном СССР-тэ хэблэгдээ. Тэдэ номуудай юрэнхы тиражнь 281.570 мянган экземпляр болоһон байна. Ленинэй зохёолнууд 81 хэлэн дээрэ хэблэгдэнхэй.

В. И. Ленинэй зохёолнуудай дүрбэдэхи хэблэлэй һүүлшын томуудые Москвагайхид эдэ үдэрнүүдтэ абажа байна. Ажалшадай эрилтые хангахын тулада 500 мянган тиражтайгаар хэблэгдэһэн ном үшөөл үсөөдөө. Политическэ литературын гүрэнэй хэблэл В. И. Ленинэй зохёолнуудые гурба дахин нэмэжэ хэблэбэ.

В. И. Ленинэй зохёолнуудай дүрбэдэхи хэблэлые Москвагай 107 мянга гаран хүн захиһан байна.

Владимир Ильич ЛЕНИН.

Улан-Удэдэ баярай заседани болобо

Үсэгэлдэр, үдэшын 8 часта Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын байшан соо Коммунистическэ партиие, дэлхэй дээрэхи анха түрүүшын социалистическэ гүрэниие байгуулагша, бүхы дэлхэйн пролетариадай багша, агууехэ вождь Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан болобо. Баярай заседанида Улан-Удэ городой предприятинуудай үйлэдбэриин түрүүшүүл, партийна, советскэ болон профсоюзна организацинуудай түлөөлэгшэд хабаадалсаба.

«Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ой тухай» элидхэл партиин Бурят-Монголой обкомой нэгэдэхи секретарь **А. У. Хахалов** хэлэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр концерт болоо.

Улан-Удын Пионернүүдэй байшанда

Улан-Удэ городой Пионернүүдэй байшан Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулан «В. И. Ленинэй бүлэ» гэһэн уран гоёор шэмэглэгдэһэн фотомонтаж, В. И. Ленинэй Зохёолнуудай номой выставкэ библиотекэ соогоо эмхидхээ. Тиихэдэ эдэ үдэрнүүдтэ «Түрэл В. И. Ленинэй нэрые хододоо һанажа ябахабди» гэһэн темээр гурбадахи, дүрбэдэхи классуудай һурагшадтай хөөрэлдөөн үнгэргэгдөө. Энээнһээ гадна, Пионернүүдэй байшангай ансамблиин концерт, тэрэшэлэн «В. И. Ленин 1918 ондо», «Мартагдашагүй 1919 он» гэһэн уранһайханай кинофильмнүүд һурагшадта харуулагдаһан байна.

* * *

Республикын гурбадахи дунда һургуулида В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулһан вечер болобо. Тус вечер дээрэ һургуулиин түүхын багша нүхэр Э. Кузнецова Владимир Ильич Ленинэй ажал-ябуулга ба ажабайдал тухай суглараагшадта хөөрэжэ үгөө. Удаань һурагшадай зохёоһон дэлгэрэнгы программатай концерт харуулагдаһан байна. Тэрэшэлэн классуудай хүтэлбэрилэгшэд В. И. Ленинэй революционно ажал-ябуулгатай һурагшадые танилсуулһан байха юм.

«Һураха, һураха, үшөө һураха» гэһэн В. И. Ленинэй хэлэһэн түүхэтэ үгэнүүд улаан бүд дээрэ аржыса бэшэгдэнхэй коридор соо үлгөөтэй байна. Мүн эндэнь уранһайханаар шэмэглэгдэһэн фотомонтаж, В., И. Ленинэй Зохёолнууд ба советскэ уранзохёолшодой В. И. Ленин тухай бэшэһэн зохёолнуудай номой выставкэ эмхидхэгдээ. Тиихэдэ В. И. Ленинэй түрэһэн үдэртэ зорюулагдан «За учёбу» гэжэ ханын газетэ гаргагдаа. Энээнһээ гадна, һурагшад класс бүхэндөө ханын газетэ, фотомонтаж, номой выставкэнүүдые эмхидхэһэн байна.

Шэлэй заводто

Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдаһан хөөрэлдөөнүүд механизированнэ шэлэй заводой цехүүд бүхэндэ үнгэргэгдэнэ. Илангаяа агитаторнууд Чирков, Келешев, Эпова, коммунист Почекунин гэгшэд заводойнгоо цехүүд бүхэндэ газетын материалнуудаар хөөрэлдөөнүүдые һонирхолтойгоор үнгэргэжэ. В. И. Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулгатай хүдэлмэришэдые танилсуулна. Тиихэдэ клуб соонь В. И. Ленинэй Зохёолнууд, советскэ уранзохёолшодой В. И. Ленин тухай бэшэһэн номуудай выставкэ, фотомонтаж эмхидхэгдэнхэй.

Курумканай аймагта

Үсэгэлдэр, аймагай предприяти, эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд, албахаагшад, механизаторнууд болон колхознигууд советскэ арадай багша В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойе тэмдэглэбэ. Аймагай Культурын байшанда партийна, советскэ организацинуудай түлөөлэгшэдэй хамтын суглаан болобо. Тус суглаан дээрэ «Владимир Ильич Ленин—Коммунистическэ партиие байгуулагша ба дэлхэй дээрэ түрүүшын социалистическэ гүрэниие эмхидхэгшэ мүн» гэһэн элидхэл КПСС-эй айкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Раднаев хэбэ.

Удаань сугларагшадта уранһайханай концерт харуулагдаа. Энэ программа соонь В. И. Ленинэй дуратай дуунууд оруулагдаһан байна.

В. И. Ленинэй түрэһэн үдэртэ зорюулагдаһан суглаан тэрэшэлэн Баргажанай МТС-тэ олон тоото механизаторнуудай хабаадалгатайгаар болоо. Эндэ Могойтын долоон жэлэй һургуулиин багша нүхэр Ризова В. И. Ленинэй революционно ажал-ябуулга тухай элидхэл хээ. Мүн КПСС-эй айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Батомункуев Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо агууехэ багша Ленинэй түрэһэн үдэртэ зорюулагдаһан суглаанда элидхэл хэлэһэн байна. Аймагай бүхы колхозуудаар иимэ суглаанууд боложо үнгэрөө.

Нима Санжиев.

Кяхтын музейдэ

Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдаһан фотомонтаж, номой выставкэ академик Обручёвой нэрэмжэтэ Кяхтын хизаар ороноо шэнжэлэлгын музейдэ эмхидхэгдэһэн байна. В. И. Ленинэй революционно ажал-ябуулгые харуулһан фотомонтаж городой ажалшад болон колхозой гэшүүдые ехээр һонирхуулна.

Музейн хүдэлмэрилэгшэ Н. Колодяжная экскурсяар ерэгшэдтэ В. И. Ленинэй революционно ажал-ябуулга тухай хөөрэжэ үгэнэ.

Б. Гармаев.

СССР ба Польско Арадай Республика хоёрой хоорондохи союз тухай, бэе бэедээ туһалалсаха ба дайнай һүүлээр харилсаа холбоотой байха тухай Договорой баталагдаһаар арбан жэлэй ой

* * *

Нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэд, ханинар!

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй даалгабаряар танниие, танай үмэнэ ахадүү бүхы польско арадые манай оронуудай хоорондохи союз тухай, бэе бэедээ туһалалсаха ба дайнай һүүлээр харилсаа холбоотой байха тухай Договор батална10 жэлэй ойтой дашарамдуулан үнэн зүрхэнһөө амаршалхыемни зүбшөөрыт. **(Үни удаан, нэрьемэ альга ташалга болобо).**

Энэ Договор советскэ, польско арадуудай хоорондохи түүхэтэ гүнзэгы үндэһэтэй, бата хани барисаае хэтэ мүнхэдэнь бэхижүүлээ. Манай арадуудай хоорондохи хани барисаан Советскэ Союзай, Польшын арадуудай эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө гитлеровскэ булимтарагшадта эсэргүү хамтадаа хэһэн тэмсэлэй үедэ илангаяа ехээр бэхижэһэн, хатуужаһан байна.

Капитализмын зэбүүрхэлтэ дарлалтаһаа сүлөөржэ, социализм байгуулгын замда ороһон арад зоной хэр ехэ амжалта туйлажа шадаха байһые Арадай Польшын хүгжэһэн үнгэрөөшэ 10 жэл харуулаа. Польско арад Польско Хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл Партиин хүтэлбэреэр тэмсэл, илалтануудай алдарта замаар ябажа гараа, өөрынгөө орониие үнэхөөрөө сүлөөтэй, бэеэ даанхай арадай республика болгоо. Арадай Польша дотор гүрэнэй, ажахын болон культурна байгуулалтын бүхы һалбаринуудта тон ехэ шэнэ хубилалтанууд болоо. Польско арадай-демократическа гүрэн ургажа, бэхижэжэ байна. Энэ гүрэнэй бата үндэһэ һууринь хүдэлмэришэн анги таряашан хоёрой холбоо барисаан болоно.

Польско Арадай Республика мүнөө үедэ хүсэ ехэтэй, улам бүри ургажа байгаа индустритай болонхой. Энэнь хүдөө ажахые, хүнгэн промышленностиие, ороной экономикын бүхы һалбаринуудые амжалтатайгаар хүгжөөхэ, ажалшадай ажана байдал хэлбэришэгүйгөөр һайжаруулха арга олгоно. Маркс—Энгельс— Ленин—Сталинай хамагые илагша һургаалай үндэһөөр өөрынгөө ажабайдал зохёон байгуулдаг дээрэһээ польско арад эдэ амжалтануудые туйлаа.

Европын ба Азиин олохон оронуудай арадууд марксизм-ленинизмын научна теориие хүтэлбэри болгон, мүлжэгшэдэй эзэрхэлгые унагаажа, засаг түрэеэ өөһэдынгөө гарта абаад, социализм байгуулгын замаар этигэлтэйгээр дабшажа ябана. Бүхы дэлхэйн олон зуугаад миллион хүнүүд марксизм-ленинизмын туг доро жагсан ябажа тэмсэнэ.

Сэсэн мэргэн революционер, марксизмын теоретик, бүхы оронуудай ажалшадай агууехэ вождь ба багша Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойе эдэ үдэрнүүдтэ бүхы түрүү хүн түрэлтэн баяр ёһололой оршон байдалда тэмдэглэжэ байна.

Ленинизм өөһэдыгөө сүлөөлхын түлөө ажалшадай хэдэг илалта түгэлдэр тэмсэлэй замые гэрэлтүүлэн заажа үгэнэ. Ленинэй үзэл сурталынь арад түмэнэй дунда гүнзэгыгөөр нэбтэрэн дэлгэрээд, социалистическэ ёһоор общественные шэнэдхэн байгуулха агууехэ хүсэн болоо.

Капитализмһаа мултаран сүлөөрхэ замые Ленин олониитэ ажалшадта заажа үгөө. Ленин большевигүүдэй партиие эмхидхээ. Энэ партиин хүтэлбэреэр Россин арадууд Агуухэ Октябрьска революци хэһэн, хүдэлмэришэн, таряашанай гүрэниие дэлхэй дээрэ анха түрүүн байгуулһан байха юм.

Соведүүдэй ороной бии болоһон ушарые империалистнууд ан арьяатан шэнгеэр зэбүүрхэн угтаа һэн. Соведүүдэй орондо эсэргүүсэн империалистнууд бүхы хүсэеэ элсүүлжэ тэмсэһэн байна. Гэбэшье, тэдэнэр үй бута сохигдоһон, советскэ газар дайдаһаа намнуулһан байгаа. Ленинизмдэ үнэн сэхэ советскэ арад хүсэн түгэлдэр социалистическэ гүрэниие—ажалшадай бодото эсэгэ орониие, бүхы дэлхэйн дээрэхи эб найрамдалай этигэл найдабари ба түшэг тулгууриие байгуулаа, ороноо социалистическээр шэнэдхэн хубилгахадаа бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтануудые туйлаа.

«Манай Соведүүдэй социалистическэ Республика уласхоорондын социализмын замые заагша олон боложо, бүхы ажалша зоной үмэнэ жэшээ боложо бата мүнхэ оршон мандахал»,—гэжэ В. И. Ленин хэлээ һэн.

Урагшаа дабшалтадамнай һаад хэхэ гэжэ империалистнуудай зүгһөө тоо томшогүй олон һэдэлгэнүүдэй гаргагдаха байһые агуухэ Ленин заадаг һэн. Социализм байгуулжа байгаа арадуудай зохёон байгуулха илагдашагүй хүсэндэ Ленин гүнзэгы ехээр этигэдэг байһан юм. Социализмын илалта түгэлдэр хүгжэлтые һаатуулха гэһэн империалистнуудай бүхы бодомжолгонууд буруу һүрэхэ, «юундэб гэхэдэ хосорхоёо байһан аад, зүбөөр бодомжолхын аргагүй бшуу»,—гэжэ Ленин хэлэдэг һэн.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай событинууд энэ тобшололые гэршэлһэн эли тодо һургаал болоно. Дэлхэйн империализм хадаа Советскэ Союзые үгы хэхэ гэжэ, Польшын, Чехословакиин ба бусад оронуудай арадуудые эзэмдэн богоолшолхо гэжэ бодомжолһон германска шуһата фашизмые бии болгожо, зэбсэгжүүлһэн байна. Империалистическэ дээрэмшэдэй һэдэлгэнь буруу һүрөө һэн. Гитлеровскэ Германи үй бута сохигдожо, фашистска зэрлигүүдтэ эсэргүү арадуудай зэбүүрхэлынь антигитлеровскэ хүсэтэ коалици бии болгоһон, тиин тэрэ дайн империалистнуудай хүсөөшэһөө тад ондоогоор дүүрэһэн байна.

Ленинэй уридшалан мэдэһэн ёһоор, империалистическэ оронууд дэлхэйн хоёрдохи дайнһаа улам ехэ гээлтэнүүдтэ нэрбэгдэжэ гараа һэн. Европын болон Азиин хэдэ хэдэн оронуудай арадууд өөһэдынгөө оронууд дотор капитализмые унагаажа бута сохёод, социалистическэ хүгжэлтын замда батаар ороо.

Энээнтэй дашарамдуулан, Советскэ засагай түрүүшын жэлнүүдтэ Ленинэй хэлэһэн гайхамшагта сэсэн үгэнүүдые һанангүй байжа болохогүй байна. Ленин иигэжэ хэлээ һэн: **«Түрүүшын большевистскэ революци** газар дээрэхи **түрүүшын 100 миллион хүниие,** империалистска дайнһаа, империалистска юртэмсэһөө сүлөөлөө. Удаадахи революцинууд тиимэ дайнуудһаа, тиимэ юртэмсэһөө бүхы хүн түрэлтэниие сүлөөлхэл».

Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын, Польско Арадай Республикын ба арадай демократиин бусад оронуудай арадууд эб найрамдалай, демократиин болон социализмын хүсэн түгэлдэр лагерь байгуулаа. Энэ лагерьта 900 миллион хүн—бүхы хүн түрэлтэнэй гурбанай нэгэ хубинь орожо нэгэдэнхэй. Энэ лагериин оронуудай хоорондо урдань үзэгдөөгүй, шэнэ харилсаанууд бии болоо. Тэдэ харилсаанууд уг зорилгынгоо ба интересэйнгээ нэгэн байлгые, адли тэгшэ эрхын, ахадүү ёһоной хани барисаанай гуримуудые үндэһэ болгоно. Тус лагериин орон бүхэниинь шэнэ байдал зохёон байгуулха, бүхы һалбаринуудай талаар бэе бэедээ туһалха гэһэн үнэн зүрхэнэй хүсэл эрмэлзэлые хүтэлбэри болгоно. Тус лагериин орон бүхэниинь үнэхөөрөө эрхэ сүлөөтэй, бэеэ даанхай байдалтай гүрэн болоод байна. Энэ гүрэниинь өөһэдынгөө арадуудай эгээн шухала интересые хамгаалдаг политика бэелүүлнэ. Сүлөөтэй ба адли тэгшэ эрхэтэй арадуудай хани барисаан тухай ленинскэ агууехэ үзэл сурталай бэелһые, интернационализмын ёһо гуримуудай илан мандаһые эндэ харангүй байжа болохогүй байна.

Польско Арадай Республика Советскэ Союз хоёрой хоорондохи харилсаанууд эгээл иимэ юм. Советскэ ба польско арадуудай хоорондохи хани барисаае, нягта харилсаа холбоое дэмжэн сахихада, энэ оронуудай экономическа талаараа хоюуланайнь амжалтатайгаар хүгжэхэ хэрэгтэ туһалха байна гэжэ Договор дотор мэдүүлэгдэһэн этигэл найдабариие үнгэрөөшэ арбан жэлэй дүнгүүд сүм гэршэлэн харуулаа. Советскэ Союзай, Арадай Польшын хоорондохи, арадай демократиин бүхы оронуудай хоорондохи жэлһээ жэлдэ улам үргэдэжэ байгаа экономическа холбоон гайхамшагта һайн үрэ дүнгүүдые үгөө. Энэнь арадай ажахын бүри түргэнөөр хүгжэхэдэ туһална.

Мүн дэлхэйн социалистическэ рыногэй бии болоһон ябадал эндэ ниләэд ехэ туһа хүргөө. Энэнь арадай-демократическа оронуудай экономическа бэеэ даанхай байдалаа капиталистическэ монополинуудһаа хамгаалан хангаха хэрэгтэ шухала удхашанартай байгаа.

Манай арадуудай соёл культурые харилсан баяжуулжа байгаа Польша Советскэ Союз хоёрой хоорондохи культурна холбоо барисаан улам бүри үргэдэн хүгжэжэ байна.

Советско-Польско Договор манай оронуудай хоорондохи харилсаануудта үндэһэн хубилалта болоһые харуулна, шэнэ демократическа Польшын бэеэ даанхай байха эрхэ нүхэсэл, тэрэнэй түгэлдэр ехэ хүсэтэй байха, һалбаран мандаха эрхэ нүхэсэл болоно гэжэ хэлэһэн И. В. Сталинай үгэнүүдые үнгэрөөшэ арбан жэл бүримүһэн гэршэлээ. **(Үни удаан альга ташалга болобо).** Советскэ хүнүүд амжалта туйлаһандатнай таанартайгаа хамта баясана, Польшын ахадүү арадтаа зохёон байгуулха ажалдань хододоо дэмжэлгэ үзүүлхээр, туһа хүргэхөөр бэлэн байна.

Гүрэн дотороо Польско Хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл Партиин эзэлдэг хүтэлбэрилхы үүргэ, хүдэлмэришэн анги таряашан хоёрой бата бэхи холбоо барисаан, польско арадай шэн габьяата ажал, демократическа бүхы лагериин туһаламжа, дэмжэлгэ—эдэ бүгэдэ хадаа социалистическэ общество байгуулхадаа Польшын баатар зоригтой, ажалда дуратай арадай бүри ехэ, шэнэ амжалтануудые туйлаха байһанайнь бата найдабари болоно.

Нүхэдүүд! Манай оронуудай хоорондо баталагдаһан союз тухай, бэе бэедээ туһалалсаха ба дайнай һүүлээр харилсаа холбоотой байха тухай Договор уласхоорондын угаа ехэ удхашанартай юм. Советскэ Союзай, Польско Арадай Республикын хоорондохи союз, хани барисаан, арадай демократиин бүхы оронуудай хоорондохи союз, хани барисаан хадаа германска империализмда эсэргүү хүсэн түгэлдэр түшэг тулгуури мүн.

Милитаристска Германиин зүгһөө гү, али тэрээнтэй сэхэ шууд, али ямар-нэгэн ондоо тухэлтэйгөөр нэгэдэһэн ямар-нэгэн бусад гүрэнэй зүгһөө агрессиин дабтагдаха ямаршье, аюулые зайсуулхын тулада Советскэ Союзай ба Польшын мэдэлдэ байгаа бүхы хэмжээнүүдые манай оронуудай абахыень Польско-Советскэ Договор уридшалан хараална. **(Альга ташалга болобо).** Арадай-демократическа европейскэ оронуудтай Советскэ Союзай баталһан адлирхуу бусад договорнуудшье мүн лэ иимэ зорилготой юм. Эдэ договорнуудай онсо ехэ удхашанарынь ямар байнаб гэбэл, тус договорнууд бусад арадуудта, тэрэнэй тоодо германска арадташье эсэргүүгээр зорюулагданхай бэшэ юм, тус договорнууд германска милитаризмда эсэргүү хамгаалгын бата бэхи системэ байгуулха зорилго урдаа табина.

Европодохи эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай хэрэг нэн түрүүндэ германска милитаризмын амыень татаха ябадалһаа дулдыдана гэжэ түүхын дүй дүршэл харуулна. Һүүлэй хэдэн арбаад жэлнүүдэй туршада германска милитаризм шуһата дайнуудые һужэрөөһэн, Европын оронуудай национальна бэеэ даанхай байдалда аюул тохёолдуулһан, арадуудта айхабтар ехэ хохидол ушаруулһан байна. Тиимэһээ Советскэ Союз, Польско Арадай Республика, европейскэ демократическа бусад оронууд германска агрессиие дабтуулхагүйн тулада али бүхы хэмжээнүүдые абана, саашадаашье абаха байна.

Советскэ Союзай, Польша ба арадай демократиин зүүневропейскэ бусад оронуудай хоорондохи договорнууд Европа дотор харилсаануудай шэнэ системые—Европодо үни удаан, бата бэхи эб найрамдал хангаха хэрэгтэ зорюулагдадаг эрхэ сүлөөтэй, бэеэ даанхай байдалтай, эб найрамдалда дуратай гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудай тиимэ системые байгуулна. Бэеэ даанхай, демократическа, эб найрамдалда дуратай, нэгэдэмэл Германиие байгуулхын түлөө тэмсэлэй шухала нүхэсэл бологшо Германска Демократическа Республика мүн лэ энэ хэрэгтэ алба хэнэ.

Һүүлэй үедэ Советскэ Союз Югослави хоёрой хоорондохи харилсаануудай һайжарһан ябадал европейскэ аюулгүй байдалай хэрэгтэ мүн тэрэшэлэн шухала удхашанартай байна. Советскэ Союзай арадууд Югославиин арадуудта хододоо хани ёһоор хандадаг байгаа. Манай оронуудай хоорондохи харилсаанууд бэе бэеэ хоёр талаһаа ойлголсолгын үндэһөөр саашадаашье һайжарха, бэхижэхэ бэзэ гэжэ бидэ найданабди.

Югослави Польша хоёрой хоорондохи, Югослави, Хитадай Арадай Республика ба бусад оронуудай хоорондохи харилсаанууд мүн лэ иимэ шэглэлтэйгээр һайжарха тээшээ хүгжэжэ байна.

Империалистическэ реакциин хархис хүсэнүүд эзэрхэг түримхэй политика бэелүүлнэ, яаралтай зэбсэгжэлгэ хэнэ, эб найрамдалда дуратай гүрэнүүдтэ эсэргүүгээр элдэб янзын бүлэглэлнүүдые байгуулна. Хүдэлмэришэн анги таряашан хоёрой илаһанай эсэстэ бии болоһон эб найрамдалда дуратай лагериин оронуудай нягта жагсаалта хүсэнүүдые империалистическэ реакциин хархис хүсэнүүдтэ эсэргүүсүүлэн табиха шухала. Эб найрамдалда дуратай энэ лагериин хэлбэришэгүй бата бэхи байха эрхэ нүхэсэлынь марксизм-ленинизмын һургаал заабаринуудые тус оронуудай хүтэлбэрилхы партинуудай эрид шангаар, сэхэ шууд бэелүүлхэ ябадал болоно.

Баруун Германи дотор милитаризм һэргээн бодхоожо байгаа империалистическэ гүрэнүүдэй политика хадаа эб найрамдалай, арадуудай аюулгүй байдал бэхижүүлгын политикада харша юм. США-гэй, Англиин ба Франциин правительствонууд арадуудай хүсэл зоригые тоодо абангүйгөөр, уласхоорондын договорнуудые бүдүүлигээр эбдэн, германска армиие яаралтай түргэнөөр байгуулха гэжэ, Советскэ Союзда, Польшодо, бусад оронуудта эсэргүү шэнэ хорото аашa гаргахын тулада тэрэ армиие хүлһэнэй хүсэн болгон хэрэглэхэ гэжэ оролдоно.

Парижска хэлсээнүүд уласхоорондын харилсаануудай түүхэдэ үзэгдөө дуулдаагүй ехэ заналта, хорото аашa гаргаһан гутамшаг муухай аргаар эсэслэн баталагдаа. Иимэ гутамшаг аргаар баатхагдаһан парижска хэлсээнүүд бэхи үндэһэгүй юм, ушарынь тэдэ хэлсээнүүд арадуудай хүсэл зоригто эсэргүүгээр баталагданхай.

Мүнөө сагай бүхы түрэлэй буу зэбсэгээр, тэрэнэй тоодо ядерна буу зэбсэгээр зэбсэглэгдэһэн, гитлеровскэ генералнуудаар толгойлогдодог, юушье хэхэһээ сээрэлхэгүй баруунгерманска арми һэргээн бодхоогдоод байхадаа, барууневропейскэ оронуудай арадуудта ямар ехэ аюул тохёолдуулхаб гэжэ тэдэ арадууд ойлгоно.

Парижска хэлсээнүүдэй аюул тохёолдуулһантай дашарамдуулан Московско зүблөөндэ хабаадаһан европейскэ 8 оронууд өөһэдынгөө аюулгүй байдал хангаха хэмжээнүүдые абаха гэжэ, хани барисаан, харилсаа холбоон ба бэе бэедээ туһалалсаха тухай Договор баталалгые бэлэдхэхэ, мүн тэрэшэлэн сэрэгэй нэгэдэмэл командовани байгуулха гэжэ шиидээ. **(Үни удаан альга ташалга болобо).**

Германска милитаризмын толгойгоо дахинаа үндылгэжэ байхада, демократическа оронуудай правительствонууд иимэ юумэ хэнгүй байжа шадахагүй байна. Иимэ юумэ хээгүй һаа, болошогүй һанаа амар ябадал гаргаһан удхатай болохо байгаа. Теэд, бидэнэр гэнтын аюулда орохоёо хүсэнэгүйбди, эб найрамдалда дуратай лагериингаа эршэ шадалые эсэшэгүйгөөр бэхижүүлхэбди.

Ниитын байгууламжаһаа дулдыдангүйгөөр, европейскэ бүхы гүрэнүүдтэй харилсаа холбоотойгоор, мүн США-гэй хабаадалгатайгаар аюулгүй байдалые хамтаараа сахиха европейскэ системэ Европа дотор байгуулхын тулада Советскэ Союз эрид шангаар оролдоо һэн. Гэбэшье, энэ хэрэг туйлагдаагүй, юундэб гэхэдэ, Америкын Холбоото Штадуудай засаг баригша бүлэгүүд ниитэ-европейскэ харилсаа холбоо бэелүүлхэ хэрэгтэ эсэргүүсэн һаад ушаруулаа.

Советскэ Союз социалистическэ ба капиталистическэ системэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршон байха ленинскэ ёһо гуримые үндэһэ болгодог эб найрамдалда дуратай гадаадын политика бэелүүлнэ. Нэгэ талаһаа,—Советскэ Союзай, арадай демократиин оронуудай баримталдаг шэглэл — шиидхэгдээгүй асуудалнуудые амгалан ёһоор шиидхэхэ шэглэл; нүгөөдэ талаһаа, империалистнуудай шэглэл—яаралтайгаар зэбсэгжэлгэ ба дайн сэрэгтэ бэлэдхэлгэ — иимэ хоёр зам, иимэ хоёр шэглэл уласхоорондын политикада бии юм. Эб найрамдалай хэрэгые хүндэлдэг бүхы хүнүүд хоёр системын амгалан ёһоор зэргэ оршон байхын түлөө тэмсэнэ.

Капитализмын оронуудай, социализмын оронуудай хоорондо зүришэлдөөнүүд бии гэжэ бидэндэ элитэ. Зүгөөр, тиимэшье һаань зэргэ оршон байлгын ёһо гурим баримталан, оронуудай ба арадуудай хоорондохи амгалан ёһоной харилсаануудые хангажа болохо байһанда бидэ этигэнэбди. Капиталистнууд болбол коммунизмда эсэргүүсэгшэд мүн байһаниинь нюуса зүйл бэшэ ха юм, яахадааб гэхэдэ капиталистнууд байна бшуу. Коммунистнууд, бидэндэ талархадаг үргэн ниитэ ажалша зон хадаа капитализмда эсэргүүсэгшэд мүн байһаниинь дамжаггүй. Капитализм болбол хүниие хүнэй мүлжэлгын системэ мүн байжа, һандаралта кризисүүдые, хюдалгын дайнуудые үүдхэдэг, хүн зоной диилэнхи олонхидто хохидол зоболон тохёолдуулдаг юм.

Социалистическэ лагериие усадхаха гэжэ капиталистнуудай ба тэдэнэй правительствонуудай хэды хүсэдэгшье һаань, эдэ бүгэдэ тэдэнэй хүсэлһөө болодоггүй бшуу. Залуу, һайн, түрүү бүхы юумэнэй урган хүгжэжэ байдагтал адляар, социализмын лагерь хэлбэришэгүйгөөр ургажа, бэхижэжэ байна. **(Альга ташалга болобо).** Түүхын хүгжэлтые гэдэргэнь эрьюулхэ гэжэ үнэхөөрөө этигэдэг тэнэг хүнүүд мүнөө үсөөн олдохо байна.

Гэхэ зуура, социализмын оронууд өөһэдынгөө ниитын байгуулалтые бусад арадуудта хүсөөр баадхана гэжэ империализмын идеологуудай шашалдадаг хуурмаг хооһон үгэнүүдтэ этигэдэг хүнүүд мүнөө үсөөхэн болоо гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Элитэ энэ үнэн ушарые господа империалистнуудай ойлгохо сагынь үни ерээ һэн ха.

Үнэн бодото баримтые, хүсэнүүдэй тэнсэбэриие зүбөөр сэгнээ һаа, амгалан ёһоор зэргэ оршон байха гээшэ хүгжэлтын имагта зүб, бодомжотой арга зам мүн гэһэн тобшолол хэжэ болохо байгаа.

Уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрилтэй байдал һуларуулха, бүхы оронуудтай ажал хэрэгэй барисаа, хани харилсаа хүгжөөн бэхижүүлхэ, үни удаан, бата эб найрамдал хангаха хэрэгые Советскэ Союз уласхоорондын харилсаануудта өөрынгөө гол шухала зорилго гэжэ тоолоно.

Австритай гүрэнэй Договор баталха тухай һаяхан Москвада болоһон советско-австрийска хэлсээнүүд хадаа шиидхэгдээгүй асуудалнуудые амгалан ёһоор шиидхэхэ гэжэ Советскэ Союзай оролдодог хүсэл эрмэлзэлэй эли тото нэгэн жэшээ болоно. Тэдэ хэлсээнүүд уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрилые һуларуулха хэрэгтэ ехэ удхашанартай ба хоёр талаһаа эрмэлзэлгэ, һайн һайхан дура хүсэл гаргагдаа һаа, уласхоорондын асуудалнуудые амгалан ёһоор шиидхэжэ болохо, шиидхэхэ хэрэгтэйшье гэжэ харуулна.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха хэрэгтэ Азиин болон Африкын арадууд ехэ нэмэри оруулна. Тэдэ арадууд оронуудайнгаа гадаадын политикын тон шухала асуудалнуудай шиидхэгдэхэ хэрэг өөһэдынгөө гарта абажа, колониальна дарлалтада, дайн сэрэг бэлэдхэлгын ба арадуудые колонитой гүрэнүүдэй зэбсэг болгон хэрэглэлгын империалистическэ политикада эсэргүүсэн улам эршэмтэйгээр тэмсэнэ. Мүнөө Бандунгда боложо байгаа Азиин ба Африкын оронуудай конференци энэ хэрэгтэ ехэ үүргэ эзэлнэ.

Империалистнууд хадаа арадуудай хоорондо хёморoo үүдхэнэ, Советскэ Союзда, Хитадай Арадай Республикада, демократическа бусад оронуудта эсэргүү зэбүүрхэл капиталистическэ оронуудай арадуудай гаргахыень илангаяа ехээр оролдоно.

Капиталистическэ гүрэнүүдэй, илангаяа США-гэй олохон элитэ ажал-ябуулагшад бүхэли гүрэнүүдые усадхаха гэһэн, городуудые һандаргаха гэһэн, олон миллион хүнүүдые усадхан хюдаха гэһэн түсэбүүдтэй байдаг тухайгаа һэнгэргүйгөөр хашхаралдана. Империалистическэ гүрэнүүдэй засаг баригша бүлэгүүд эб найрамдал хүсэнэ гэжэ эдэ бүхы баримтанууд гэршэлнэ аал? США-гэй олохон газетэ, журналнууд дайн сэрэг бэлэдхэхэ тухайда таһалгаряагүйгөөр хашхаралдана. Тиихэ зуураа США-гэй правительство буу зэбсэг хуряалгын асуудалнуудаар ведомство байгуулна. Тиимэ ведомство байгуулхын орондо, дайн сэрэг пропагандалгые Советскэ Союздал, арадай демократиин оронуудтал адляар хорибол дээрэ бэшэ аал? **(Альга ташалга болобо).** Атомна болон водородно зэбсэг хэрэглэлгые, тэрэнэй үйлэдбэрилгые хорихо тухай Советскэ Союзай дурадхал зүбшөөн абабал дээрэ бэшэ аал? Хүниие олоорнь хюдадаг буу зэбсэгүүдые үйлэдбэрилхэ талаар бэшэ, харин атомай хүсые амгалан зорилгонуудта хэрэглэхэ талаар мүрысэбэл дээрэ бэшэ аал?

Яаралтай зэбсэгжэлгэ хорихо асуудалнуудаар Советскэ Союзай правительство эли тодо мэдүүлгэнүүдые хэһэн байна, үнэн энэ хэрэгтэмнай бидэниие бүхы хүн түрэлтэн дэмжэнэ.

Советскэ Союз «түмэр хүшэгэ» татажа, капиталистическэ дэлхэйһээ бэеэ амяарлаһан хэбэртэйгээр империалистнууд худал хуурмаг үгэнүүдые зохёоно. Үнэн дээрээ иимэ хүшэгые хэн байгуулнаб гэжэ хараад үзэе. Һүүлэй жэлнүүдтэ Советскэ Союзда США-һаа, Англиһаа, капиталистическэ бусад оронуудһаа тон олон хүн ерэһэн байна. Тэдэнэй дунда буржуазин олон түлөөлэгшэд, түрүү үзэлнүүдые огто номнодоггүй ехэшэг хархис хүнүүд бии байгаа. Теэд, Советскэ Союзда ерэхыень тэдэндэ зүбшөөрэгдэһэн, тэдэнэр хаа хаанагүй ябахадаа, буржуазна хэблэлэй угаа олоор бэшэдэг «түмэр хүшэгэ» мэтын һаад түбэгүүдтэй өөһэдынгөө замда ушараагүй байха юм.

Харин американска засаг баригша бүлэгүүд юу хэнэб? Тэдэнэр эб найрамдалда дуратай хүнүүдые США руу табинагүй, Америкын Холбоото Штадуудта ерэхээр уряал абаһан советскэ гражданинуудай үмэнэ хүнэй нэрэ түрыень доромжолхо условинуудые табина. Тиимэ болохолоороо, «түмэр хүшэгэ» Советскэ Союз дотор байнагүй; тиимэ хүшэгэ Америкын Холбоото Штадууд дотор байгуулагдаад байна гээшэ.

Худалдаа наймаанай харилсаануудай хүгжэлтые абаадшье үзээбди. Америкын Холбоото Штадууд өөһэдынгөө мэдэлэй оронуудые илангаяа демократическа лагериин оронуудтай уласхоорондын сүлөөтэ худалдаа наймаа хэхыень хорино. Америкын Холбоото Штадууд хэрэгээ болиһон, хууша хаашан эд товарнуудые бидэндэ худалдахые хүсэнэ, тиихэ зууpaa орондонь стратегическэ түүхэй эд абаха хүсэлтэ бди гэжэ хэлэнэ. Өөһэдыгөө хү[…] дэлдэг гүрэн бүхэн хонжолгы[…] тиимэ условинуудые зүбшөөр[…] гүй байһаниинь ойлгосотой. А[…] эрхын үндэһөөр наймаа хэебди гэж[…] бидэнэр хэлэдэг байгаабди, хэлэ[…] шьебди. Иимэ худалдаа наймаан ар[…] дуудай бэе бэедээ дүтэ болохо, бэ[…] бэсэ бүри һайнаар ойлголсохо хэрэгтэ туһалха байна.

Америкын Холбоото Штадууд[…] хархис бүлэгүүд дайн сэрэгтэ галзу[…] яаралтайгаар бэлдэжэ байхын тула[…] да хэблэл, радиое, пропагандын бүх[…] арга хэрэгсэлнүүдые ашаглана, тии[…] зууpaa, Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын, арадай демократиин оронуудай политикые тэд[…] хархис бүлэгүүд эзэрхэг түримхэ[…] политика мэтээр харуулна.

США-гэй империалистнууд, тэдэнэй хүлһэншэ этэгээдүүд империалистнуудай шэнэ дай бэлэдхэж[…] байһаниие оронуудайнгаа ниитэ зоной үмэнэ зүбтүүлхын тулада Советскэ Союзые, демократическа б[…] сад оронуудые агрессивнэ хэбэртэ[…] гээр, ойлголсохын аргагүй хэбэртэ[…] гээр харуулха гэжэ худал үгэ шуу[…] гаргана. Энэ пропаганда го[…] түлэб юундэ хэгдэнэб гэхэдэ, яара[…] тай зэбсэгжэлгэдэ зорюулан ажа[…] шадта тохогдодог алба налогууд[…] ехэ болоһые зүбтүүлхын тулада, тии[…] гэжэ капиталистическэ монополи[…] нуудта угаа ехэ ашаг олзо олгохы[…] тулада хэгдэнэ.

Социалистическэ лагериин гүр[…] нүүдтэй үгэеэ ойлголсохын арга[…] гэжэ, тэдээнтэй имагтал «хүсэ гарг[…] гын харааһаа» хөөрэлдэхэ хэрэ[…] гэжэ США-гэй ба бусад гүрэнүү[…] политическэ олохон ажал-ябуула[…] шад өөһэдынгөө оронуудай арадуу[…] та этигүүлхые һэдэнэ. Тэдэ ажа[…] ябуулагшад запаха һүрдүүлхэ, хор[…] то аашa гаргаха аргаар өөһэдын[…] зорилгонуудые туйлажа шадахаб[…] гэһэн һанаатай байгаа. Гэбэшье, ти[…] мэ арга аашануудынь барууневро[…] пейскэ оронуудай аймхай дүүлэ[…] хүнүүдтэ нүлөөгөө үшөө үзүүлэ[…] байгаа һаань, тиимэ арга аашану[…] Советскэ Союз тушаа, Хитадай Арадай Республика, арадай демократиин бусад оронууд тушаа огто бүтэш[…] гүй юм. **(Альга ташалга болобо).**

Советскэ Союз заналтаһаа хэз[…] шье айгаагүй юм, айнашьегүй г[…] бүхы дэлхэйдэ мэдээжэ. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай урда тээхи үедэ Баруун Европын ба Америкын гүйц[…] бодолтой олохон ажал-ябуулагш[…] эб найрамдалда дуратай манай пол[…] тикые һула байһанай шалтагаан[…] тэмдэг гэжэ харуулдаг байһыень т[…] бүхэн һанана. Дэлхэйн хоёрдохи да[…] най жэлнүүдтэ социализмын оро[…] түгэлдэр ехэ хүсэ шадалтай ба[…] бүхы дэлхэй хаража этигээ. Советскэ Союзай хүсэ шадалай хэм[…] ехэ болоод байһан мүнөө үедэ ма[…] арад өөрынгөө хүсэндэ бүр[…] ехээр этигэнэ. **(Альга ташалга болобо).** Дайнай хойтохи үедэ дэлхэй[…] рэхи хүсэнүүдэй тэнсүүриин үндэ[…] рөө хубилаад байһые, мүн тэрэшэ[…] хараадаа абаха хэрэгтэй. Агу[…] Хитадай Арадай Республика ту[…] дэр хүсэтэй гүрэн болоо. Польско Арадай Республика, арадай де[…] кратиин бусад оронууд үдэрһөө ү[…] тэ бэхижэжэ байна. Социализм[…] демократиин хүсэнүүд империа[…] стическэ агрессорнүүдэй хүсэ[…] ехэ юм. Энээниие имагтал ава[…] ристнууд хараадаа абангүй ба[…] болохо байна. Хэрбээ империал[…] нууд дэлхэйн шэнэ дай һужэрөө[…] һаа, тэрэ дайнайнь эсэстэ дэлх[…] капиталистическэ бүхы системэ[…] руу һүрэн һалаха байһандань[…] һэжэггүй. **(Үни удаан нэрьемэ альга ташалга болобо).**

Социалистическэ лагериин орон[…] дай арадууд империалистическэ[…] хэг түримхэйнэрэй хорото авшаа[…] дай хойноһоо хёрхоор ажаглан[…] рана, өөһэдынгөө зэргэнүүдые[…] нягтаар жагсаана, эб найрамд[…] түлөө, социализмын түлөө тэмсэл[…] гээ нэгэдэлые бэхижүүлнэ. Эдэ[…] дууд хүндэ индустри хүгжөөл[…] онсо ехэ анхарал табиха зуураа,[…] дайнгаа ажахые хэлбэришэгүй[…] хүгжөөнэ. Энэ хадаа манай оро[…] дай эрхэ сүлөөтэй, бэеэ даанхай[…] далтай байха бата найдабари[…]

Хүндэ индустри арадай бүхы[…] хын, оронюо хамгаалха эбдэршэ[…] ехэ хүсэ шадалай үндэһэ һуури,[…] гэн промышленностиие, хүдөө[…] хые хүгжөөхэ эшэ үндэһэн, ар[…] ажана байдал хэлбэришэгүй[…] һайжаруулха эшэ үндэһэн ход[…] мүн байгаа, байнашье гэжэ бид[…] ветскэ хүнүүд өөһэдынгөө дүй[…] шэл дээрэһээ мэдэнэбди. Гэхэ[…] ра, «томо машинна промышленн[…] тэрэниие газартаряаланда д[…] руулгэ хадаа социализмын эконо[…] ческа имагта гансал база, хүн т[…] тэниие капиталай дарлалтаһаа[…] лөөрүүлхын түлөө амжалтатай[…] сэлэй имагта гансал база мүн[…] гэжэ хэлэһэн агууехэ Ленинэй[…] гаалые бидэнэр хододоо хүтэ[…] болгодог байгаабди, хүтэлбэри[…] гоношьебди.

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюур[…]

Нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэлэй түгэсхэл

Хүндэтэ нүхэд, ханинар!

Урдань манай оронуудай арадууд ...тынгаэ дайсанда — хаанта хар... засагта эсэргүүгээр, ородой ба ...льско помещигүүдтэ, капиталист...үүдтэ эсэргүүгээр, өөһэдыгөө со...иальна талаараа сүлөөрүүлхын тү...өө хамтадаа тэмсэһэн байна. Эдэ ...радууд германска фашизмда эсэр...үгээр хамтадаа тэмсээ. Дайнай хойшохи үедэ, 10 жэлэй турша соо бидэ... шэнэ социалистическэ ажабайдал ...айгуулгын замаар гар гараа барил... этигэл найдамтайгаар дабшажа ...набди.

Польско арадай агууехэ хүбүүн, ...инэй шаби, соратник, революциин ...эхэг зоригтой баатар тэмсэлшэ ...еликс Дзержинский 30 шахуу жэ... саада тээ Довбышын хүдэлмэри...дтэ бэшэһэн бэшэг соогоо Поль...ын хуби заяан тухай хэлэхэ зуураа, ...капиталистическэ гүрэнүүдһээ сү...рһэн, бэеэ дааһан, Советскэ Рес...публиканuудай Союзтай холбоо ба...саатай байжа хүсэтэй болоһон со...циалистическэ Польшые» харахаяа ...эдэг һэн. Энэ хүсэл бодолынь бо...ю дээрээ бэелүүлэгдэнхэй. (Үни ...аан альга ташалга болобо.)

Мүнөөдэр, Польско-Советскэ До...вор баталагдаһаар 10 жэлэй ойе ...эмдэглэхэ зуураа, Польско Арадай ...еспублика Советскэ Социалистиче...э Республиканuудай Союз хоёрой ...орондохи хани барисаан, бэе бэе...э туһалалсалга, ахадүү ёһоной харилсаа холбоон манай арадуудай зол жаргал, аша туһада хэлбэришэгүйгөөр ургаха, бэхижэхэ гэжэ бataар найдажа байһанаа мэдүүлнэбди. (Үни удаан альга ташалга болобо).

Бидэнэр нэгэн адли уг зорилго тээшээ ленинскэ замаар дабшанабди. Социализмын түлөө тэмсэлэймнай энэ замые мүнхэ Ленинэй мүнхэ һургаал залиршагүй наран мэтээр гэрэлтүүлнэ. (Үни удаан альга ташалга болобо).

Эб найрамдалай, демократиин, социализмын хүсэн түгэлдэр лагерь ургажа, бэхижэжэ байг лэ! (Үни удаан альга ташалга болобо).

Советскэ болон Польско арадуудай эбдэршэгүй бата хани барисаан мандаха болтогой! (Үни удаан, нэрьемэ альга ташалга болобо. Бултадаа хүл дээрээ бодоно).

Ахадүү польско арад мандаха болтогой! (Үни удаан альга ташалга болобо).

Польско Арадай Правительство мандаха болтогой! (Үни удаан альга ташалга болобо).

Социализм байгуулгын һаруул һайхан замаар польско арадые хүтэлжэ ябаа Польско Хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл Парти мандаха болтогой! (Бүхы зал соо үни удаан, нэрьемэ шанга альга ташалга болобо).

(ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ажахын жэлэй үнгэрһэн 6 һара соо үнеэн бүриһөө 917 литр һү һааһан Заиграйн аймагай «Улаан Эрхирик» колхозой һаалишан, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат О. Нимаева.

З. Веснинагай фото.

Курумканай аймагта

ШЭНЭ АЖАЛ ДЭЭРЭ

Партиин уряагаар Улан-Удэ городһоо Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо Женя Сологуб, Пана Козлова гэгшэд ерэһэн юм. Тэдэнэр мүнөө тус колхозой племенной һүнэй-товарна фермэ дээрэ тугалшадаар ажаллана. Эдэ комсомолецууд түрүү һаалишадай дүй дүршэлые зоримгойгоор шудалжа, өөһэдынгөө ажалда хэрэглэнэ. Тэдэнэй даажа байһан 11 тугал сүүдхэлээ 650-аад грамм нэмэнэ. Тиихэдэ харууһалжа байһан тугал бүриингөө амидын шэгнүүриие үдэр бүри 750 граммаар нэмээжэ байха гэһэн уялга абаад тэрэнээ бэелүүлхын түлөө тэмсэнэ.

ТҮРҮҮ ҺААЛИШАД

Аймагай һаалишадай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүн мартын нэгэнэй мэдээгээр гаргагдаба. Энэ мүрысөөндэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой племенной фермын һаалишан Цыдыпова түрүү һуури эзэлээ. Тэрэ хадаа һаамхай үнеэн бүриһөө 747 литр һү һааба. Мүн тус колхозой һаалишад Д. Раднаева—697, Д. Цыремпилова—671 литр һү һааһан байна.

ЛУГОВОДУУДАЙ ЖЭШЭЭТЭ АЖАЛ

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой луговодууд ниитынгээ адуу малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл абахын тулада сабшалангай газар дээрэ һайрамай уһа ехээр тогтооһон байна. Мүнөө 800 гектар газарта нютагай үтэгжүүлгэ хэгдэнхэй. Луговодууд Б. Будаев, Ц. Баторов, Ц. Цыренов болон бусад һайнаар ажаллана. Эдэнэр хамта дээрээ 2810 гектарта үтэгжүүлгэ хэхэ юм.

Е. Цыренова.

Эмхидхэлэй хүдэлмэриие үдэрһөө үдэртэ ябуулха

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумһээ хойшо республикын партийна ба советскэ органууд хүдөө ажахые хүтэлбэрилгэеэ нилээд һайжаруулаа. Энээндэ партиин айкомуудай инструкторска группануудай аша габьяа ехэ байна.

Жэшээ болгон Гашейн МТС-эй зонодо ажалладаг КПСС-эй Мухаршэбэрэй айкомой инструкторска группын хүдэлмэриие абажа үзэе. Тус группын ажаллажа эхилһэнһээ хойшо Гашейн МТС-эй харьяата колхозуудай ажахы һайжаржа, материальна базань улам бэхижээ, колхозууд болон колхознигууд нилээд баяжаа. Хэрбээ урдань, 2—3 жэлэй саада тээ миллион, миллионһоо үлүү олзо доход абадаг колхозууд эндэ үгы байгаа һаа, һүүлэй 1—2 жэл соо тэндэхи бүхы 5 колхозууд миллионһоо 2 миллион түхэриг хүрэтэр олзо доход оруулдаг болоо.

Эдэ амжалтануудые туйлахын тула айкомой инструкторска группа нилээд ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. Түрүү арга методүүд, наукын туйлалтанууд эдэ колхозуудта багаар нэбтэрүүлэгдэдэг байгаа. Һая болтор гансал «Коммунизм» колхозой нэгэ фермэ дээрэ тугалнуудые эхэһээнь һалгаажа түлжүүлдэг һэн. Мүн тэжээлэй база бэхижүүлэгдээгүй, малда шэмэтэ тэжээл тон багаар эдюулэгдэдэг байһан юм. Иимэ байдал саашадаа тэсэжэ болохогүй байгаа. Тиимэһээ инструкторска группа МТС-эй зонодо ажалладаг бүхы зоотехнигүүд, ветеринарна хүдэлмэрилэгшэдые суглуулжа хөөрэлдэһэн байна. Эндэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, малай фермые даагшад олоороо байлсаһан юм. Тус суглаан дээрэ «Наукын туйлалтанууд болон түрүүшүүлэй дүй дүршэлые малажалда хайшан гэжэ нэбтэрүүлхэб» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Эндэ мэргэжэлтэд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд малажалда түрүү арга методүүдые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ гэжэ шиидээд, суглаанай һүүлээр ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулһан байгаа.

Шэнэ арга методүүдэй удхашанарые ойлгоогүй дээрэһээ, энэ хэрэгтэ һаад ушаруулһан баримтанууд эндэ бии байһан юм. Жэшээнь, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой центртэхи фермын һаалишад тугалнуудые эхэһээнь һалгаажа түлжүүлхэһээ айжа, «нютагай үнеэдые тугалһаань һалгажа яагаад болохо юм» гэжэ тэдэнэр сэхэ хэлэдэг байба. Харин колхозой зоотехник нүхэр Калошина болон инструкторска группын хүдэлмэрилэгшэд энэ гээгдэнги һаналтай тэмсэжэ, малажалда түрүү арга методүүдые нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ колхозой парторганизаци ба правлениин гол анхаралые хандуулһан байна.

Энээнэй ашаар 1954-55 онуудта тэндэхи бүхы колхозууд тугалнуудые эхэһээнь һалгаажа, түлигдэдэггүй байрада байлгажа түлжүүлхэ, хурьгадые кошарно-базова аргаар үсхэбэрилхэ шэнэ арга методүүдые малажалдаа үргэнөөр хэрэглэдэг болоо.

Колхозой үйлэдбэриие эмхидхэхэ, тэдэниие эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ хэрэгтэ партийна организациин, коммунистнуудай үүргые дээшэлүүлхэ ябадалда партиин айком, тэрэнэй инструкторска группа үдэр бүриин анхарал хандуулна. Түбхын түрүүндэ парторганизацинуудай секретарьнуудаар дүй дүршэл ехэтэй хүнүүдые табиба. Жэшээлхэдэ, «Путь Ленина» колхозой парторганизаци һая болотор үүсхэл багатай секретарьтай байһан юм. Теэд, инструкторска группын дурадхалаар тус парторганизациин коммунистнууд нүхэр Гороховский гэгшые секретарьһаань сүлөөлжэ, тэрэнэй орондо нүхэр Багидаевые һунгаба. Энэ нүхэр техническэ дунда һургуулитай, хүдөө ажахые һайн мэдэхэ юм. Шэнэ секретариин хүдэлмэридэ инструкторска группа ехэ туһаламжа үзүүлээ.

Шэнэ секретарь хадаа коммунистнууд болон колхозой эдэбхитэдтэй хамта зүбшэжэ, хүдэлмэриин түсэб зохёоһон, колхозой агитаторнуудые суглуулжа хөөрэлдэһэн, агитколлективэй хүдэлмэриие һайжаруулһан байна. Мүн социалистическэ мүрысөөнэй ябасые шалгаһан, малай үбэлжэлгэ болон хабарай тарилгада бэлэдхэлэй асуудалнуудые правленитэй хамта хаража үзэһэн байха юм.

Партиин айкомой инструкторска группа нэн түрүүн колхозуудай бригадирнууд болон фермые даагшадаар шадабари мэргэжэл ехэтэй, ажал һайнаар мэдэхэ хүнүүдые шэлэн оложо табиха, тэдэниие хүмүүжүүлхэ гэжэ ехээр оролдоно. Хүтэлбэрилэгшын шадабариһаа ажалай үрэ дүн ехээр дулдыдадаг. Тиимэһээ дааһан хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандадаг хүнүүдһээ шанга эрилтэ хэхэ, хэмжээ абаха, заажа үгэхэдэ заһардаггүй хүнүүдые ажалһаань сүлөөлхэ гэхэ мэтээр янза бүриин хэмжээ саг сооонь абадаг байна. Жэшээнь, энэ жэлэй үбэлжэлгын үедэ «Гигант» колхозой хониной фермые даагша Романовай гэмээр олон хони ямаад гарзалһан байна. Тиихэдэнь фермын хүтэлбэриие һайжаруулха тухай асуудалые инструкторска группын хүдэлмэрилэгшэд колхозой правлени ба парторганизацитай зүбшэн хэлсэжэ, хониной-товарна фермые даагшаар колхозой түрүүлэгшын орлогшо коммунист Роднонов гэгшые табиһан байна. Нүхэр Родноновой ажаллажа эхилһэнһээ хойшо хониной фермын байдал эрид һайжарба.

Инструкторска группа колхознигуудай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри, лекционно пропагандые эмхидхэлгэдэ анхаралаа ехээр табина. Группын туһаламжаар колхозуудай фермэнүүд дээрэ культбазанууд байгуулагдаа. Тиигэжэ, малшад сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ гүйсэд аргатай болоо. Жэшээ болгон Сталинай нэрэмжэтэ колхозой фермэнүүдтэхи культбазануудые абаад үзэе. Эндэ улаан булан, баани бии. Улаан булан доторнь элдэб ном дэбтэр, газетэ журналнууд болон «Родина» гэжэ радиоприёмник байха юм. Малшад һаруул зохид шэнэ гэрнүүд соо ажаһуунад. Бүхы малшад панцырна сеткэтэй түмэр оронуудтай, нэгэ янзын тумбочканууд болон столнууд гэр сооонь табяатай. Үнгэрһэн хоёр һарын турша соо эндэхи малшад 6 дахин кинокартина хараһан байна. Арбан хоног бүридэ лекци, элидхэлнүүд уншагдана, таба хоноод лэ нүүдэл наймаан ерэдэг, малшадта хэрэгтэй эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые асаржа худалдадаг заншалтай. Зонын бусад колхозуудай, илангаяа «Коммунизм», «Гигант» колхозуудай культбазанууд мүн лэ һайнаар ажаллана.

Партиин айкомой секретарь нүхэр Разуваев, мүн тус группын инструкторнууд ехэнхи сагаа колхозой бригада, малай фермэ, отаранууд дээрэ, колхознигуудай дунда үнгэргэнэ, ажахын шухала асуудалнуудые байра дээрэнь шиидхэлсэжэ, правлени болон парторганизацинуудта туһална.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ тогтоолой гарамсаарнь, агитколлектив бүхэндэ агитаторнуудай семинар үнгэргэгдөө һэн. Семинар татахын урда тээ агитколлективууд агитаторнуудайнгаа составые хаража үзэһэн байна. Инструкторска группын туһаламжаар колхозой партийна организацинууд агитаторай нэрэ зүүгээд, мүртэй юумэ хэдэггүй хүнүүдые сүлөөлөөд, тэдэнэй орондо колхознигуудтаа хүндэтэй, бэлэдхэл һайнтай хүнүүдые агитатор болгон табиба.

Эндэхи парторганизацинууд агитаторнуудай семинарые 10—15 хоног соо нэгэ дахин заатагүй үнгэргэдэг юм. Инструкторска группа болон колхозуудай партийна организацинууд агитационно-ниитын хүдэлмэридэ хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, партийна ба советскэ хүтэлбэрилэгшэдые эдэбхитэйгээр хабаадуулха хэмжээ абана. Мүнөө Гашейн МТС-эй олохон мэргэжэлтэд, колхозуудай түрүүлэгшэнэр болон парторганизациин секретарьнар ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Партиин айкомой секретарь нүхэр Разуваев, группын инструкторнууд колхознигуудай дунда лекци, элидхэл хэдэг, хөөрэлдөө ходо үнгэргэдэг. КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй материалаар нүхэр Разуваев олон хөөрэлдөө үнгэргэһэн байха юм. Ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулхадаа, партийна эхин организацинууд ба инструкторска группа хадаа ажалдаа бии байһан дутуу дунданuудые элирүүлхэ, тэдэниие усадхан зайсуулха ябадалда, доторойнгоо арга боломжонуудые ашаглан хэрэглэхэ асуудалда гол анхаралаа хандуулна.

Мүнөө тус МТС-эй харьяата колхозууд КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй тогтоолой үндэһөөр колхозойнгоо ажахые эрид ехээр хүгжөөхэ хэмжээ-ябуулганuудые хараалаад бэелүүлжэ эхилэнхэй. Ойрын 2—3 жэл соо МТС-эй зонын колхозуудта малай тоо толгой ехээр олошорхо, тэрэнэй ашаг шэмэнь эрид дээшэлхэ байна. Энэ түсэбые бэелүүлхэ арга боломжонууд тус зонын колхозуудта гүйсэд бии. 1955 ондо «Гигант» колхоз 300 гектар кукуруза тариха байна. Тэрээнһээ гадна, сабшалангаа һайжаруулха, малдаа дулаан байра олоор бариха гэжэ хараалагдаба.

Мүн Булганинай нэрэмжэтэ колхоз ойрын 2—3 жэлдэ хонин бүриһөө 3,5 килограмм нооһо, нарин нооһотой хониһоо 6,0 килограмм нооһо хайшалжа абаха, бүхы хонидой тоо толгойе 2,5 дахин, нарин нооһотой хонидой тооe 4 дахин олошоруулха гэжэ хараалба.

Инструкторска группа кукуруза тарилгада тон ехэ анхарал хандуулна. Хэрбээ нёдондо жэл зонын колхозууд минил хэдэн арбаад гектар кукуруза тариһан байбал, мүнөө 1955 ондо 1400 гектар тариха гэжэ хараалба.

Мүнөө бүхы колхозуудта кукуруза тариха звенонууд байгуулагдаад, хүдэлжэ эхилбэ. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз 500 гектар кукуруза тариха юм. Эндэ тус культура тариха тусхай бригада байгуулагдаба. Эдэ звенонууд ба бригаданууд поли дээрэ наг шэбхэ гаргажа, уһа тогтообо. Кукуруза тариха хүрьһэ һайнтай болон пар газарые, уһалагдадаг гү, али шэнэ хахалагдаһан газарые шэлэн олохо хүдэлмэри МТС-эй зонодо ябуулагдажа дүүрээ. Гашейн МТС кукурузна 8 сеялкэ бэлэдхэбэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ колхознигууд болон механизаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрнэ. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хонишон нүхэр Калашников 500-гаад хони түрүүлээд, хурьгадыень шэнэ, кошарно-базова аргаар түлжүүлжэ байна. Тэрээнэй ашаар мүнөө үбэл нэгэшье хурьган гарзалаагүй. Мүн «Коммунизм» колхозой гахайшад, Булганинай нэрэмжэтэ колхозой хонишод горьтой амжалтануудые туйлана. Булганинай нэрэмжэтэ колхозой нарин ба нарибтар нооһотой хониной фермынхид мянгаад хурьгадые кошарно-базова аргаар түлжүүлнэ.

Иимэ жэшээ баримтанууд олон. Социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэн, түрүүшүүлэй тоо олошоруулжа, түрүү арга методүүдые үргэнөөр нэбтэрүүлхын түлөө партийна организацинуудай тэмсэлдэ инструкторска группа хододоо туһална.

Гэбэшье, партиин Мухаршэбэрэй айкомой Гашейн МТС-эй зонын инструкторска группын хүдэлмэридэ дутуу дунданuуд үшөө бии байһаар. Тэндэхи бүхы табан колхозууд нэгэн адли һайнаар хүгжэнэ бэшэ. Жэшээнь, «Путь Ленина» колхоз бусад колхозуудһаа гээгдэжэ ябана. Эндэ жэл бүри түрүүлэгшэнь, парторганизациинь секретарь һэлгэгдэжэ байдаг. Һая болотор тус колхоздо парторганизациин секретаряар шадабари багатай хүн ажаллажа байгаа. Энээниие инструкторска группа мэдэжэ байбашье, удаан саг соо хэмжээ абажа шадаагүй.

Гашейн МТС республикын томо машинно-тракторна станцинуудай нэгэн болоно. Эндэ хүсэтэ техникэ бии, хэдэн зуугаад механизаторнууд ажаллана. Теэд колхозой малажалые хүгжөөхэ талаар гол үүргэе Гашейн МТС хүсэд һайнаар дүүргэнэгүй, малажал дээрэхи ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые механизацилха хэрэгтэ анхаралаа багаар хандуулна.

Хабарай полевой хүдэлмэриие зонын зарим колхозууд уняжагайруулна. Таряанай газарые үтэгжүүлгэ Сталинай нэрэмжэтэ, «Путь Ленина» колхозуудта илангаяа хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Булганинай нэрэмжэтэ колхоз тарилгын үрэһөөр дутамаг, бии байһан үрэһэеэ сэбэрлэжэ, тарилгын кондицида хүргөөдүй байна. Колхозой ажалда хабаададаггүй хүнүүд эндэхи колхозуудта олон. Жэшээнь, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо мүнөө зуугаад хүн хабарай полевой хүдэлмэридэ хабаадалсаадүй байна.

Кукуруза тарилга дээрэ ажаллаха колхознигууд болон механизаторнууд тус культурые тариха агротехникэтэй һайнаар танилсаадүй, МТС-эй мэргэжэлтэд энээн тушаа колхозуудта ёһотой һайн туһаламжа үзүүлнэгүй.

МТС болон колхозуудай эдэ бүхы дутуунуудаа ойрын сагта усадхажа, бүхы арга боломжонуудаа хүсэд дүүрэнээр хэрэглэхэ ябадалдань инструкторска группа бодото туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ бүхы колхознигуудай болон механизаторнуудай хүсэн, творческо үүсхэл эдэбхи хандуулагдаха зэргэтэй.

Ш. Чимитдоржиев.

Парти, правительствын уряагаар колхоздо гарая!

Колхозуудые хүтэлбэрилхы кадрнуудаар бэхижүүлхэ гэһэн Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын Хандалгые зүбшэн хэлсэхэдэ зорюулагдаһан предприятинууд болон эмхи зургаануудай коллективүүдэй хамтын суглаанууд Улан-Удэдэ боложо үргэлжэлһөөр.

Республикын нютагай промышленностиин министерствын партийна организацида министр нүхэр Н. Б. Пивоваровһаа колхоздо гаргахые гуйһан мэдүүлгэ ороһон ба тэрэнь һайшаан дэмжэгдэһэн байна.

Нүхэр А. В. Зубакин урдань олон жэлэй туршада хүдөөдэ партиин айкомой нэгэдэхи секретаряар ажаллаһан байха юм. Нёдондо жэлһээ нүхэр Зубакин БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи түлишын промышленностиин управлениин начальнигаар ажаллана. Мүнөө тэрэ колхозой түрүүлэгшээр эльгээхые гуйжа, мэдүүлгэ баряа.

БМАССР-эй Финанснуудай министерствын партийна организацида колхоздо түрүүлэгшээр эльгээхые гуйһан 6 хүнэй мэдүүлгэ ороһон байна. Министерствын райгорбюджедэй секторой начальник Г. Мойсеенкын бэшэһэн мэдүүлгэ соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «Орон дотор орооһо таряа болон малажалай продуктнуудые элбэг дэлбэг болгохын түлөө тэмсэлэй улам хурдэжэ байхада би коммунист байһан тулада энэ тэмсэлэй түрүүшын эгнээдэ ябалсаха ёһотойб. Намайе республикын эгээн гээгдэнги колхоздо эльгээхые гуйнаб».

Улан-Удын сэмбын фабрика һүүлэй хэдэн жэлэй туршада республика соогоо түрүүлжэ ябана. Фабрикын директор инженер К. Альцман өөрөө һайн эмхидхэгшэ, бэрхэ хүтэлбэрилэгшэ байһанаа харуулаа. Мүнөө нүхэр Альцман колхоздо гаража, түрүүлэгшээр ажаллаха гэжэ шиидэһэй.

Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөн

МАСТЕРСКА УЧАСТОГТА

...үүн Сибириин түмэр замай Иль... станциин зүүн хойноһоо ороһон ...е үгсэн ошоходо харгын хоёр ...уугаар нэгэ жэгдээр ургаһан ...аан модод зунайхидаал адли но...гоон харагдана. Энэ ой соогуур ...аран километр ябаад байхада ...эр Тала гэжэ бишыхан горхон ...дэнэ. Эндэ бүришье һаяхан ба...йһан хэбэртэй 5—6 ехэнүүд гэр... холоһоо харагдана. Бүри дү...лэ ерэхэдэ «КТ-12» маркын ...торнуудай, «ПС-12-200» нүүдэл ...простанциин моторнуудай нэр...ойн сууряанда хүүсэн дуулдана. ...хадаа леспромхозой модо бэ...лэй Ээри гэжэ ехэхэн пунктын ...терска участок болоно. Модо бэ...лэй ажалда олон жэлдэ хүдэл...лжэ, горьтойхон дүй дүршэлтэй ...оһон мастер Николай Галактио...ич Потапов участогые хүтэлбэ...э.

...астерска участогайхид байгша ...январиин 20-һоо хүдэлмэрээ ...ичностиин графигаар эмхидхэн... Энэ графигта орохын урда тээ ...стогай модошод бии байгаа бү...арга боломжоёо тооложо үзөөд, ...аан соо трактор бүхэндэ 50 кубо... модо бэлдэжэ, тэрэнээ таллуу... дээдэ складта асарха гэһэн со...листическэ уялга абаһан байха ... Эндэ хүдэлмэрилдэг электро...шэд, трактористнар, гэшүүһэ ...агшад болон бусад хүдэлмэри...эй дунда социалистическэ ...өөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Мо...д абаһан уялгануудаа үлүүлэн ...хэ зорилготойгоор хүдэлмэ...э.

...ус участогай коллективэй дунда ...ай түрүүшүүлэй тоо улам оло... Жэшээлхэдэ, электрохюрөө... Шойсорон Балданов халаа...гаа даалгабариие 130 процент ...хэ уялгатай аад, аяар 160 — процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тиин ...шын кварталай түсэбые 180 процент дүүргэһэн байна. Гэшүүһэ сабшагша залуухан хүбүүн Лайдан Бармитовай амжалта бүришье ехэ. Энэ залуу хүдэлмэришэн леспромхоздо һаяханай ажаллажа байбашье, оролдолго ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ, ажалайнгаа түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, даалгабаряа 110—120 процент дүүргэдэг байгаа. Мүнөө нүхэр Бармитов халаанайнгаа нормые хододоо хоёр зуун процент хүрэтэр, мүн дээшэшье дүүргэнэ. Модо отолхо квартальна түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэжэ, гансахан участогайнгаа модошодой бэшэ, харин леспромхозойнгоо коллективэй дунда түрүү зэргэдэ ябаха ёһоороо ябана. Тэрэшэлэн электрохюрөөшэн Савелий Филиппов муу бэшээр ажаллажа, даалгабаряа 1,5—2 дахин дүүргэнэ. Иимэнүүд һайшаалтай жэшээнүүдые тоолохо болоо һаа, яһала олон.

Тус участок март һарада цикличностиин графигаар 3864 кубометр модо бэлдэхэ түсэбтэй байһан аад, 5007 кубометр модо бэлдэһэн байна.

Нүхэр Потаповай хүтэлбэрилдэг участок леспромхозойнгоо Бага горхон гэжэ мастерска участогтай мүрысэнэ. Энэ мүрысөөндэ тэрэнэй участок январь, февраль, март һарануудай хүдэлмэриин дүнгөөр түрүүлжэ ябана. Ажалай амжалта өөрөө ерэдэггүй, харин тэрэниие зүбөөр эмхидхэһэнэй, хүдэлмэришэдэй дунда мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар туйлагдадагынь мэдээжэ бшуу. Энэ участогай ажалые хараад үзэхэдэ һонирхолтой. Нэн түрүүн мастер Потапов хэнэй ямар ажалда дүршэлтэй байһые хараадаа абалсан, хүдэлмэриинь олгодог заншалтай. Модошодоороо хөөрэлдөө үнгэргэжэ, хэнэй ямар бэрхэшээлтэй тохёолдоод байһаниие элирүүлжэ, тэрэниинь усадхаха талаар хэмжээ абадаг байна. Мүн ажалай түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэхын тула бригадынгаа үйлэдбэриин зүблөө татажа, тэндэ түрүүшүүлэйнгээ дүй дүршэлые зүбшэн хэлсэдэг байха юм. Тэрэ гансашье модо бэлэдхэлгэдэ ехэ дүршэлтэй бэшэ, мүн нүүдэл электростанци болон тракторнуудай хүдэлмэриие һайнаар мэдэдэг туладаа механизаторнуудта туһалалсадаг байна.

—Би 1949 онһоо тус участогта ажалланаб. Табадахи жэлээ мастераар хүдэлмэрилнэб. Тэрээнһээ хойшо минии хүтэлбэрилдэг участок хэдэн мянган кубометр һайн шанартай модо Эхэ орондоо бэлдээ. Амжалтаяа улам арьбадхахын, мэргэжэлээ дээшэлүүлхын тула «Лесная промышленность», «Строительная газета» болон элдэб журналнуудые уншанаб. Модо бэлэдхэгшэдэй ажалай түрүү дүй дүршэлтэй танилсажа, хүдэлмэришэдтөө хөөрэжэ үгэдэгби. Барилгын модоной орон доторнай тон ехээр хэрэглэгдэжэ байһаниие мэдэржэ, һара, квартал бүхэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэбди, — гэжэ мастер Потапов хөөрэнэ.

Ажалай бүридхэл энэ участогта һайнаар табигданхай. Хүдэлмэришэн, звено, бригада бүхэнэй мүнөөдэр даалгабаряа, абаһан уялгаяа хэды процент дүүргэһэн тухайнь дүнгынь үдэшэндөө гаргагдаад, участогай показателиин доскада бэшэгдэнэ. Хахад һара бүхэндэ пунктын начальник Василий Степанович Борисов, технорук Петр Васильевич Афанасьев гэгшэд модошодоо суглуулжа, социалистическэ мүрысөөндэ хэнэй түрүүлжэ, гээгдэжэ ябаһаниие соносходог, саашадаа ямар аргаар хүдэлмэрилхэ тухайгаа хөөрэлдэдэг байха юм.

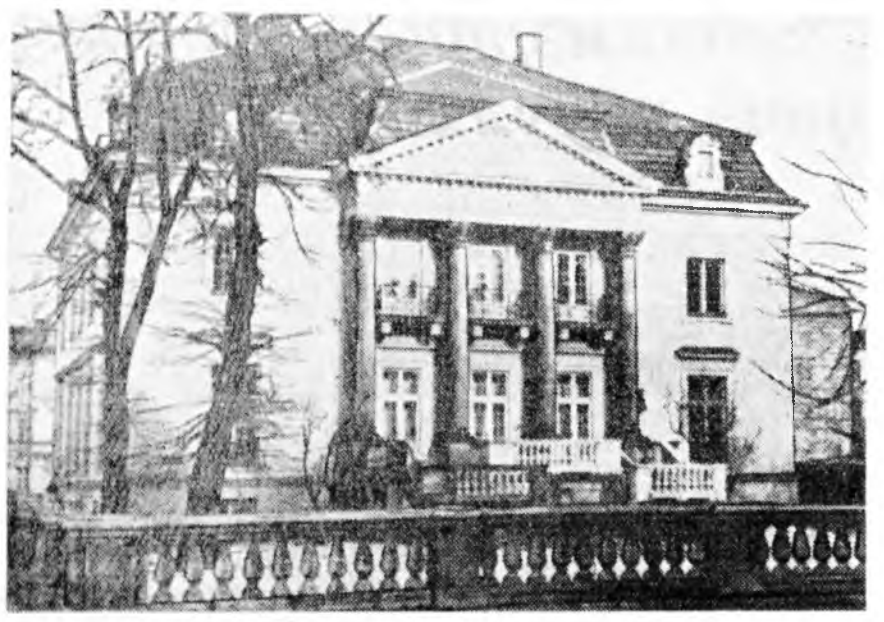
Р. Жигжитов.

Кукуруза тарилгада һайнаар бэлэдхэхэ

КПСС-эй Хэжэнгын айкомой бюро аймагай колхозуудта тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриин ябаса тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Аймаг дотор кукуруза тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябажа байна гэжэ бюро тэмдэглэбэ. Олон колхозууд болон МТС-үүд кукуруза тариха газарнуудаа шэлэжэ абаагүй байһаар. Агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэнэ. Илангаяа Молотовой, Энгельсын, Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта поли дээрэ наг шэбхэ болон бусад үтэгжүүлгэнүүд гаргагданагүй.

Партиин айкомой бюро аймаг дотор кукуруза тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие эрид түргэдхэхэ тухай тогтоол баталан абаад, энэ хүдэлмэридэ бии байгаа дутагдалнуудые дары усадхаха гэжэ МТС-үүдэй директорнуудые, колхозуудай правленинүүд болон парторганизацинуудые уялгалба.

Владимир Ильич Ленинэй нэрэтэй холбоотой түүхэтэ газарнууд Польско Арадай Республикада олон юм.

В. И. Ленин 1912—1914 онуудта Краковта ба Порониндо байһан юм. Владимир Ильичын дурасхаалые арадай Польшын ажалшад нангинаар ёһолно.

В. И. Ленинэй музей Краковта нээгдээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: музейн байшан.

ТАСС-эй фотохронико.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойе тэмдэглэнэ

ХИТАД

ПЕКИН, апрелиин 21. (ТАСС). Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин үндэһэ һуури табигша ба дэлхэй дээрэхи эгээн түрүүшын социалистическэ гүрэнэй байгуулагша В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойтой дашарамдуулагдан мүнөөдэр Пекиндэ баярай суглаан болоо. Энэ суглаае Хитадай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет зарлаһан байна.

Хитадай Арадай Республикын столицын партийна, гүрэнэй, ниитын организацинуудай түлөөлэгшэд, промышленностиин, хүдөө ажахын солото хүнүүд, советскэ мэргэжэлтэд, СССР-эй ба арадай демократиин оронуудай посольствонуудай түлөөлэгшэд Хуайжэньтан гэжэ зал соо олоороо суглараа.

Сцена дээрэ Владимир Ильичын ехэ портрет харагдана. Портредэй хоёр талада 1870 он — 1955 он гэһэн тоонууд бэшээтэй байна.

КПК-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүд, СССР-һээ КНР-тэ байдаг посол П. Ф. Юдинэй президиумдэ ерэжэ һуухадань нэрьемэ альга ташалган болоно.

«Шата дамжалгын үе тухай Ленинэй һургаал» гэһэн элидхэл Маркс—Ленинэй институдай директор Ян Сян-чжэнь хэһэн байна.

* * *

Суглаанай һүүлээр ехэ концерт болоо.

РУМЫНИ

БУХАРЕСТ, апрелиин 21. (ТАСС). В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдан Румынска Арадай Республикын наукануудай академиин баярай заседани үсэрэлдэр болоо. Олон тоото эрдэмтэд, тэрэшээлэн олониитын ба культурна организацинуудай түлөөлэгшэд заседанида хабаадаа.

В. И. Ленинэй ажаябадал ба революционно ажал-ябуулга тухай наукануудай академиин президент академик Траян Савулеску элидхэл хээ. «Социалистическэ индустриализациин ленинскэ принципүүд», «В. И. Ленин — Советскэ Союзай эб найрамдалда дуратай гадаадын политикые зоригжуулагша» гэһэн ба бусад элидхэлнүүд хэгдэһэн байна.

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ, апрелиин 21. (ТАСС). В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдаһан түрүү бэшэгүүдые, Ленинэй портредүүдые, мүн энэ үдэртэй холбоотой бусад материалнуудые бүхы газетэнүүд мүнөөдэр толилоо. Ленинскэ замаар дабшан ябажа байһан эб найрамдалай ба социализмын лагериин 900 миллион тоото хүн зоной ажамиддалай үндэһэн «Сабад Неп» гэжэ газетэ түрүү бэшэг соогоо дэлгэрэнгүйгөөр бэшээ.

«Ленинэй һургаал» гэжэ гаршагтай түрүү бэшэг соогоо «Мадьяр Немзет» газетэ иигэжэ бэшэнэ: агуу ехэ Ленинэй дурасхаалые венгерскэ арад гүнзэгы ехэ дуралалай мэдэрэлтэйгээр хүндэлнэ. Юуб гэхэдэ, энэ һургаал ба ород арадай сэсэн мэргэн хүбүүнэй ажал-ябуулга манай Эхэ ороной түүхэдэ шэнэ үе нээгээ.

Ленин ба ленинскэ һургаал тухай бусад статьянуудые газетэнүүд мүн лэ толилһон байна.

МОНГОЛ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА

УЛАН-БАТОР, апрелиин 21. (ТАСС). Ажалша хүн түрэлтэнэй багша В. И. Ленинэй түрэһэн үдэрые Монголой бүхы городуудта, аймагуудта, сомонуудта ба бусад газарнуудта үргэнөөр тэмдэглэнэ. Энэ гайхамшагта үдэртэй дашарамдуулан В. И. Ленинэй ажаябадал ба ажал-ябуулгада зорюулагдаһан выставкэнүүд хаа хаанагүй эмхидхэгдэнэ. Ленинэй зарим зохёолнуудаар теоретическэ конференцинүүд дээдэ һургуулинуудта болоо.

В. И. Ленинэй ажаябадал ба ажал-ябуулга тухай ехэ фотовыставкэ Улан-Баторай Эльдеб-Очирай нэрэмжэтэ кинотеатр соо үсэгэлдэр баярай оршон байдалда нээгдээ. МНР-эй парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэд выставкэ нээлгэдэ байлсаа.

Эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй түлөөлэгшэдэй Бүхэдэлхэйн ассамблейдэ бэлэдхэл

ВЕНА, апрелиин 21. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй секретариадай мэдээсэһэнэй ёһоор, энэ оной майда Хельсинкидэ болохоо байһан эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй түлөөлэгшэдэй Бүхэдэлхэйн ассамблейдэ бүхы оронуудта үргэнөөр бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Швецины элдэб профсоюзна организацинуудай зүгһөө 100 делегат эб найрамдалай ассамблейдэ ошохо байна. Тэдэнэй хэлзэд олониинь социалистическэ партиин гэшүүд юм.

Аюулгүй байдалые ба эб найрамдалые хангаха зорилгоор немецкэ конгресс апрелиин 24-дэ Дрездендэ болохо юм. Ассамблейдэ ошохо немецкэ делегаци тэрээн дээрэ һунгагдаха байна. Бразилида ассамблейдэ бэлэдхэл болгон профсоюзуудай, эхэнэрнүүдэй, залуушуулай ба бусад организацинуудай түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар суглаанууд болоно.

Туниста эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй национальна уулзалга апрелиин 28-да болохонь. Энэ уулзалгада хабаадагшад Венскэ Хандалгада гар табиулха кампани дэлгэрүүлэлгэ ба ассамблейдэ бэлэдхэлэй хэмжээнүүд хамаатай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ юм.

280 мянга гаран гэшүүдтэй Японии шахтёрнуудай профсоюз өөрынгөө делегацые Хельсинкидэ эльгээхэ гэжэ шиидхэ.

Атомна дайнда бэлэдхэлгэдэ эсэргүүсэн, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ болохоёо байһан Бүхэдэлхэйн ассамблейн удхашанар тухай элдэб оронуудай хэдэ хэдэн эрдэмтэд ба нийтын ажал-ябуулгашадай мэдүүлгэнүүд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй секретариадай пресс-бюллетеньдэ толилогдоһон байна.

Англиискa консервативна партиин хүтэлбэрилэгшөөр Иден һунгагдаба

ЛОНДОН, апрелиин 21. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, партиин хамал суглаан мүнөөдэр болоо. Тэрээндэ 1.000 шахуу консерваторнууд, тэрэ тоодо общинануудай палатын, лорднуудай палатын гэшүүд, консервативна партиин хүтэлбэрилэгшэд хабаадаһан байна. Партиин хүтэлбэрилэгшөөр Черчиллиин орондо Иден һунгагдаһан байна.

Советско-чехословацка худалдаа наймаанай харилсаанууд тушаа

Чехословацко-советскэ худалдаа наймаанай хэлсээнүүдэй амжалтатайгаар боложо дүүрэһэнэй һүүлээр ССР Союзай ба Чехословацка Республикын хоорондо 1955 ондо эд бараа андалдан абалсаха тухай Протокол энэ оной апрелиин 20-до Прагада баталагдаа.

Баталагдаһан Протоколой ёһоор Советскэ Союз хадаа үнгэргэшэ жэлэйхиэдэ мэтэ ороохо тарья, хлопок, ноохо, үнгэтэ металлнуудые, түмэрэй ба марганцева руда, минеральна үтэгжүүлгын, хүдөө ажахын машинануудые, тракторнуудые, зарим түхеэлэй промышленна түхеэрэлгэнүүдые, тэрэшээлэн чехословацка арадай ажахыда хэрэгтэй болохо бусад товарнуудые Чехословакида худалдаха болоо.

Чехословаки хадаа пассажирскэ дизельэлектроходуудые, гол мүрэнэй буксирнуудые, землесосуудые, электростанцинуудые, энергопоездүүдые, дизельмоторнуудые, металл отолдог станогуудые, прокатна, кузнечно-прессово, насосно-компрессорно түхеэрэлгэнүүдые, химическэ, эдеэ хоолой ба хүнгэн промышленностида хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдые, нефтяной соргонуудые сахар ба бусад товарнуудые Советскэ Союзда худалдаха юм.

Советскэ талаһаа—СССР-һээ Чехословацка Республикада байдаг Худалдаа наймаанай түлөөлэгшэ А. П. Морозов, Чехословацка талаһаа—Гадаадын худалдаа наймаанай министр Р. Дворжак Протоколдо гар табяа.

Советско-японско харилсаануудай асуудал тушаа

Советско-японско хэлсээнүүдые, хамаатай оронуудай столицануудай нэгэндэ, нэрлэбэл Токиодо гү, али Москвада хэбэл таарамжатай гэжэ Советскэ правительство Токиодохи өөрынгөө түлөөлэгшөөр дамжуулан, апрелиин 4-дэ японско правительствода мэдүүлжэ гэжэ урда тээнь хэблэлдэ мэдээсэгдэһэн байна.

Японско посол Савада ООН-дохи советскэ түлөөлэгшэ А. А. Соболевто харюугай ноте апрелиин 8-да барюулһаниинь мэдээжэ. Японииһоо ба Советскэ Союзһаа ондоо тээ хэлсээнүүдые хэхые хүсэнэбди гэжэ японско правительство тэрээн соогоо мэдүүлһэн ба тиимэһээ хэлсээнүүдые Нью-Йоркдо хэхые дахин дурадхаһан байна.

ООН-дохи японско ажаглагша посол Савадада А. А. Соболев апрелиин 18-да харюугай ното барюулаа. Дурсагдаһан хэлсээнүүдые Токиодо гү, али Москвада, тайлбарилан хэлэбэл, хамаатай оронуудай столицануудай нэгэндэ үнгэргөө һаа таарамжатай байһан тухай апрелиин 4-дэ Советскэ правительствын мэдүүлһэние тэрэ ното соо дахин һануулагдаба.

Саашадаа советскэ ното соо иигэжэ хэлэгдэнэ. Японииһоо ба Советскэ Союзһаа ондоо тээ хэлсээнүүдые хэхые Японско правительство хүсэжэ байһаниие, тэрэшээлэн хэлсээнүүдые Женеведэ хэжэ болохо байһан тухай премьер-министр г-н Хатоямын апрелиин 9-дэ мэдүүлһэние хараадаа абан Советскэ правительство хадаа советско-японско хэлсээнүүдые Женеведэ гү, али Лондондо үнгэргэхые зүбшөөнэ.

Дээрэ дурсагдаһан нотодо Японско правительствын харюу үшөө абтаадүй.

(ТАСС).

Корейн ажалай партиин ЦК-гэй Майн нэгэнэй уряанууд

ПХЕНЬЯН, апрелиин 21. (ТАСС). Ажалшадай уласхоорондын һайндэр—Майн 1-дэ зорюулагдаһан Корейн ажалай партиин ЦК-гэй уряануудые Корейн Центральна телеграфна агентство дамжуулаа.

Эб найрамдал туйлахые, ороноо эбэй ёһоор нэгэдүүлхые, империалистнуудай колониальна эзэрхэлгые усадхахын түлөө, азиатска оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ харин гүрэнүүдэй хамааралсалгада эсэргүүсэн, национальна бээ даанхай байдалай, эрхэ сүлөөгэй ба демократиин түлөө тэмсэлдэ Азиин арадуудай харилсан ажаллалгые ба нэгэдэлые туйлахые корейскэ арадай эрмэлзэжэ байһые эдэ уряанууд харуулна. Корейдэхи эблэрэлгые таһалдуулха ба ороной хоёр хуби болохо хубаараалгые хэтэдэнь үлөөхые хүсэжэ байһан американскэ империалистнүүдай ба Ли Сын Манай булэгэй хорото ябуулгануудта эсэргүүсэн шууд тэмсэхыень Корейн ажалай партиин ЦК арадые уряална.

АЮУЛГҮЙН СОВЕДТЭ

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 20. (ТАСС). Аюулгүйн Соведэй заседани үсэгэлдэр болоо. Израильско-египетскэ демаркационно хилэ дээрэ болоһон ушарай тухай дашарамдуулан Израилиин бариһан гомодол энэ заседани дээрэ хаража үзэгдөө. Аюулгүйн Соведэй түрүүлэгшэ СССР-эй түлөөлэгшэ А. Л. Соболев заседаниие нээхэ зуураа, иигэжэ мэдүүлээ. Энэ асуудалые хаража үзэлгэ апрелиин 6-да эхилһэн аад, ООН-һоо Палестинэдэ байгаа ажаглагшадай штабай начальник генерал Бэрнсын элидхэлэй абтатар хойшолуулагдаһан юм. Энэ элидхэлынь үнгэрэгшэ неделиин эсэстэ абтаһан байна. Демаркационно хилэ шадар энэ оной февралиин 28-да ба апрелиин 9-дэ болоһон ушар тухай Бэрнсын элидхэл соо хэлэгдэнэ. Хоёр талын бариһан гомодолнуудые эблэрэлгын талаар хамтадхамал комиссиин хаража үзэһэнэй дүнгүүд тухай тус элидхэл соо мүн лэ хэлэгдэнэ. Энэ комисси хадаа хэдэ хэдэн ушарта Египедые, зарим ушарта нэгэн доро хоёр талые, нүгөөдэ ушартань Израилиие буруушааһан байна.

Тохёолдоһон олонхи ушарай түлөө харюусалгые хамтадхамал комиссиин Египедтэ тохоһон ябадалда үндэһэлэн Египедые буруушааха гэһэн эрилтэ Израилиин түлөөлэгшэ хэһэн байна.

Израилиин территори дээрэхи харгынуудые минировалһанһаа уламжалан болоһон ушарай түлөө египетскэ засагаархид сэхэ харюусалга даахагүй байна, һүүлшын ушарнуудай түлөө харюусалгые Израиль даахаёһотой гэжэ Египедэй түлөөлэгшэ онсо тэмдэглээ.

Советскэ Союзай түлөөлэгшын үгэрэ дүүрэн, Соболев үгэ хэлэхэдээ, демаркационно хилэ шадарай арсалдаата асуудалнуудые эблэй ёһоор шиидхэлгэдэ ба саашадаа хилэ дээрэ боложо магад арсалдаануудые зайсуулгада туһалха зорилгоор мартда Аюулгүйн Совет хоёр резолюци нэгэн һаналаар батлан абаһан байгаа гэжэ һануулаа. Эдэ резолюцинуудые наринаар бэелүүлхын тулада хамаатай хоёр тала зохихо хэмжээнүүдые абаагүй гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Хэдэ хэдэн шэнэ туландаанууд болоһонһоо уламжалан хүнүүдэй алуулһан ябадалые бидэнэр шаналнабди. энэ хадаа эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдэй һайнаар сахигдадаггүй байһые гэршэлжэ үгэнэ гэжэ Соболев хэлээ. Аюулгүйн Соведэй һайшаал дурадхалнуудые бэелүүлхэ талаар харилсан ажаллахаар хоёр талын бэлэн байһан тухай Бэрнсын мэдээсэлые һайн баримта болоно гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, Соболев иигэжэ мэдүүлээ. Сопелдэй мартовска резолюци хадаа Египедэй ба Израилиин хоорондохи демаркационно хилэ шадарай арсалдаата асуудалнуудые шиидхэхэдэ яһала таатай үндэһэ һуури болоно гэжэ советскэ делегаци тоолоно.

Мүн лэ иимэрхүү удхатайгаар Аюулгүйн Соведэй гэшүүд байһан бусад оронуудай—США-гэй, Франциин, Англиин ба Бельгиин түлөөлэгшэд хэлэһэн байна.

Аюулгүйн Совет дээрэ хэлэгдэһэн һанамжануудые тобшолхо зуураа, Соведэй шэнэ шиидхэбэри абаһанай хэрэггүй гэжэ Соболев мэдүүлээд, мартовска резолюцинуудай һайшаал дурадхалнуудые хэрэглэлгэнь, хилэ дээрэ болодог арсалдаануудые зайсуулха тулада хоорондоо үнэн сэдьхэлһээ харилсан ажаллахыень хоёр талые Аюулгүйн Соведэй зүгһөө уряалһан байна.

Тиигээд Аюулгүйн Соведэй заседани хаагдаа.

Бандунгда боложо байһан конференцидэ ошоһон делегацинуудые толгойлогшонорой заседани тухай коммюнике

ПЕКИН, апрелиин 21. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондентын Бандунгһаа мэдээсэһэнэй ёһоор Азиин ба Африкын оронуудай конференцидэ ошоһон делегацинуудые толгойлогшонорой үсэгэлдэрэй заседаниин һүүлээр коммюнике толилогдоо. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. Хүнэй эрхэ тухай асуудалые ба палестинскэ асуудалые делегацинуудые толгойлогшонор зүбшэн хэлсээ. Делегацинуудые толгойлогшонорой удаадахи заседани апрелиин 21-дэ болохо байна.

Азиин ба Африкын оронуудай конференци

БАНДУНГ, апрелиин 20. (ТАСС-эй тусхай корр.). Азиин ба Африкын оронуудай конференциин экономическа комитедэй, культурна асуудалнуудай комитедэй ажаллаха талаар комитедэй хамаал заседаниинууд, делегацинуудые толгойлогшонорой байгуулагдаһан политическэ комитедэй заседани мүнөөдэр Бандунгда болоо.

БАНДУНГ, апрелиин 21. (ТАСС-эй тусхай корр.). Азиин ба Африкын оронуудай конференциин политическэ комитедэй, экономическа ба культурна харилсан ажаллалгын асуудалнуудай талаар комитедүүдэй хамаал заседаниинууд мүнөөдэр үргэлжэлүүлэгдээ.

Экономическа харилсан ажаллалгын асуудалнуудай талаар комитедэй заседани тухай коммюнике соо иигэжэ хэлэгдэнэ. Комитет хадаа зүбшэжэ зүйлэйнгөө бүхы асуудалнуудые, тэрэ тоодо атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ тухай асуудалые зүбшэн хэлсэжэ дүүргээ.

США-гэй гүрэнэй департаментын мэдүүлгэ

ВАШИНГТОН, апрелиин 20. (ТАСС). Гүрэнэй департамент үсэгэлдэр мэдүүлгэ толилоо. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. «Австрийска ба Советскэ правительствонуудай түлөөлэгшэдэй Москвада һанамжануудта тухайгаа хөөрэлдэһэн туладань Австритай гүрэнэй договор түргэнөөр баталха эгээн яаралтай арганууды Холбоото Штадуудай правительство өөрынгөө англиискa ба французска ханинартай шэнжэлэн үзэжэ эхилээ».

Австритай гүрэнэй договор баталха гэжэ Советскэ правительствын дурадхал оруулаад байгаа һаань, эдэ дурадхалнууд австрийска правительствын хабаадалгатайгаар дүрбэн посолнуудаар Венадэ һайнаар зүбшэн хэлсэгдэжэ болохо байгаа гэжэ Франциин, Англиин ба США-гэй правительствонуудай энэ оной апрелиин 5-най мэдүүлгэ соо хэлэгдээ һэн гээд, мэдүүлгэ соонь һануулагдана.

«Австриин түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар һаяар дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй зүблөөн Венадэ зарлаха тухай Советскэ правительствын дурадхал һайшаалтайгаар, түргэнөөр харгадан, үзэгдэжэ байна» гэжэ гүрэнэй департаментын мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Шэнэ зүжэг

Бурят-Монголой Ленинэй орден... оперо ба баледэй театрын колле... тив «Седая девушка» гэжэ хита... арадай хүгжэмэй драмын удхаар ... хёогдоһон, композитор К. Корчм... ревой «Дитя радости» гэһэн 4 үзэ... дэлтэй шэнэ оперо найруулан т... биба.

Оперын гол рольнуудта: тар... шан басаган Си-Эр — РСФСР-... габьяата артистка Н. К. Петро... тэрэнэй аба Ян Бао лао — арти... В. А. Тузинов, тэрэнэй хүргэн бол... хо хүбүүниинь Да-Чунь — арти... В. Б. Манкетов, Да-Чуниин эхэ В... — БМАССР-эй габьяата артист... В. Д. Лыгденова, Ян Бао-лао г... шын тала, Джао — БМАССР-... арадай артист Л. Л. Линховоин, ... ромжологдоһон таряашан Л... Шуань — БМАССР-эй габьяата а... тист Т. С. Карпов, помещик Ху... Ши-жень — БМАССР-эй габьяата... артист А. А. Арсаланов, отрядай ... руулай полковник Лю—артист И.... Кочмарев гэгшэд наадана. Тэрэ... лэн артистнууд И. В. Шалфе... Д. Д. Дугаров, В. Б. Шобо... О. Н. Шалбуева, И. И. Галсан... гэгшэд энэ оперын зүжэгтэ хаба... далсана.

СССР-эй арадай артист, Ста... ска шангай лауреат Г. Ц. Цыд... жапов энэ оперые найруулан таб... ба. БМАССР-эй искусствону... габьяата ажал-ябуулагша, урал... рааша А. И. Тиминэй эскизээр ... нэнь гоёогдоһон ба костюмуу... оёгдоһон байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: таряашан бас... ган Си-Эр гэгшын рольдо РСФС... эй габьяата артистка Н. К. Петро...

Текстнь **Б. Цыремпил...**
фотонь **С. Доржи...**

Шефүүдэй туһалам...

Сэлэнгын аймагай Селендума... хондо оршодог эмхи зургаану... хүдэлмэрилэгшэд болон албаха... шад воскресник үнгэргэбэ. Тиим... дэнэр шефтээ абаһан Калинина... рэмжэтэ колхозой кукуруза та... поли дээрэ наг шэбхэ зөөжэ гар... һан байна. Жэнгээлхэдэ, Селе... мын механизаторнуудай училищ... коллектив Сосновка нютагтахи ... рузын поли дээрэ 50 тонно наг ... хэ, мүн Селендумын МТС-эй мех... заторнууд, мотор заһабарилгын ... водойхид тус бүридөө 25—25 т... наг шэбхэ зөөжэ гаргаһан ба... Энэ үдэр воскресниктэ хабаада... хамта 150 тонноһоо үлүү наг ш... зөөжэ полидо гаргаа.

Р. Жал...

Редактор **Д. Л. ЛОБСАНО...**

„БАЙГАЛ ДЭЭРЭХИ ТОЛОН"

(Бурят-Монголой АССР-эй уранзохёолшодой Союзай ба культурын министерствын орган) гэжэ журналые захилга эхилбэ

«Байгал дээрэхи толон» гэжэ литературно-уранһайханай ба общественно-политическэ журнал Бурят-Монголой уранзохёолшодой бэшэһэн зохёолнуудые хэблэхэ юм. Якутска АССР-эй, Иркутска ба Читын областьнуудай, Красноярска хизаарай, мүн бусадшье республиканууд болон областьнуудай уранзохёолшод журналда хабаадалсаха байна.

«Прозо, поэзи, драматурги» гэһэн бүлэг соогоо коммунизм байгуулжа байһан советскэ хүнүүдэй ажабайдал ба ажалай алдар габьяанууд тухай, Эсэгэ ороноо хамгаалха хэрэгтэ тэдэнэй харуулһан баатаршалганууд тухай романуудые, повестьнуудые, пьесэнүүдые, рассказуудые ба шүлэгүүдые, мүн түүхын темэдэ бэшэгдэһэн зохёолнуудые журнал хэблэн гаргаха байна.

«Түрэл хизаараарнай» гэһэн бүлэг соо советскэ хүнүүдэй ажалай амжалтануудые, промышленностиин, хүдөө ажахын ба социалистическэ культурын саашадаа һалбаран хүгжэхын түлөө тэдэнэй хэһэн тэмсэлые харуулһан очеркнууд, литературна тэмдэглэлнүүд ба оодоошье материалнууд хэблэгдэжэ байха.

«Публицистика» гэһэн бүлэг соо общественно-политическэ темэнүүдтэ, Бурят-Монголой түүхын, этнографиин ба культурын асуудалнуудаар бэшэгдэһэн, мүн Хитад, Корея, Монгол болон Азиин бусадшье оронуудай арад зоной ажабайдал тухай статьянууд хэблэгдэжэ байха.

«Критикэ ба библиографи» гэһэн бүлэг соо бурят-монгол литературын, языкознаниин асуудалнууд т... хай материалнууд, литературна шүүмжэлэлэй стать... нууд, уранһайханай литературын зохёолнууд тух... мүн Бурят-Монголдо ба Зүүн Сибирьтэ гара... политическэ, социально-экономическа; научно-тех... ническэ болон хүдөө ажахын литература тухай ре... зинуүд хэблэгдэдэг байха.

«Республикын культурна ажабайдалай хрони...» гэһэн бүлэг соо театрнуудай, Культурын байшан... дай, клубуудай, уншалгын гэрнүүдэй, улаан була... гуудай, малажалай фермэнүүдэй улаан булан... нуудай, киноустановконуудай, уранһайханай са... деятельностиин коллективүүдэй ажал хэдэлмэри... хай корреспонденцинүүд ба мэдээсэлнүүд хэбл... дэдэг байха.

Журнал ород ба бурят-монгол хэлэн дээрэ ... нэгэ удаа дахин гарадаг байха. 1955 онд ... мер (июньдэ, августда, октябрьда ба декабрь...) гараха.

ЗАХИЛГЫН СЭН

1955 оной һүүл болотор 24 түхэриг. Ород хэ... дээрэхи нэгэ номерэйнь сэн—6 түхэриг, бурят-м... гол хэлэн дээрэхи нэгэ номерэйнь сэн — 6 түхэриг.

«Союзпечатиин» бүхы таһагууд, тэрэшээлэн б... зөөгшэд, эмхи зургаанууд, колхозууд, МТС-үүд... совхозуудаар олониитын зүгһөө табигдаһан ... тараагшад захил абаха байна.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — ..., культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем— 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00437. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. ...